

Готельний комплекс "7 Ветров"

До послуг наших гостей:

- готель з номерами люкс та VIP-апартаментами
- ресторан зі стравами європейської та української кухонь
- будиночки у лісі на березі озера з російською банею
- активний відпочинок, тури вихідного дня

64309, ХАРКІВСЬКА ОБЛ., М.ІЗЮМ
ВУЛ.РОСТОВСЬКИЙ ШЛЯХ, 2

www.7-vetrov.com.ua

e-mail: complex@kharkov.ukrtel.net

Т./Ф.05743-286-10

Т.066-473-77-48

ВІСНИК УСПП

БЮЛЕТЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО СОЮЗУ ПРОМИСЛОВЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ

Червень 2011

№2(24)

З М І С Т

Модернізація економіки України є незворотною. <i>Анатолій Кінах</i>	2
Звернення голови ОДА Волинської області Б. Клімчука до підприємців	4
Інвестиційні принади регіону	5
Підприємці, малий та середній бізнес – це сила... <i>Володимир Гунчик</i>	6
Стоїмо на позиціях захисту. <i>Юрій Анцук</i>	7
ЛуАЗ – візитна картка області	9
Почалася ера економії. <i>Юрій Малихін</i>	10
Наша місія – підказувати нові напрямки розвитку. <i>Сергій Прохоров</i>	11
До Податкового кодексу треба внести зміни. <i>Юлія Дрогозов</i>	13
Фоторепортаж	16
Можливості з надання послуг нерезиденту дуже обмежені. <i>Олександр Рудаков</i>	18
Про троянди та помідори. <i>Ірина Слободянюк</i>	18
Приватні освітні заклади необхідно звільнити від земельного податку. <i>Ірина Барматова</i>	19
Державне регулювання малого та середнього бізнесу в Україні в кризовий період. <i>Олександра Бладзевич</i>	20
Україна має активне громадянське суспільство. <i>Мартін Райзер</i>	22
Підтримуємо європейський вибір України. <i>Павло Залевські</i>	24
Україна для Литви – важливий економічний партнер. <i>Пятрас Вайтекунас</i>	27
Анатолій Кінах отримав лист-подяку від президента Європарламенту	28
Вільна торгівля не має суперечити національним інтересам	29
Експортні мита скасовувати не можна. <i>Степан Капшук</i>	30
Захищати підприємницьку справу повинні бійці. <i>Світлана Корнілова</i>	31
<i>Юрій Бубес</i> : «Моя мрія – музей історії техніки»	33
Самоврядні організації потребують законодавчої підтримки. <i>Валентин Куліченко</i>	35

"Європейський вибір" - шлях до Європи

Волинь підприємницька

Модернізація економіки України є незворотною

Анатолій Кінах, президент УСПП

Анатолій Кінах, президент УСПП

«Наш вибір – модернізація України, є незворотнім». Переко-
наний, що під цим висловом Президента України В.Януковича готові
підписатися усі промисловці, підприємці, роботодавці країни, представ-
ники громадських об'єднань.

Основні засади економічної, підприємницької діяльності, законо-
давчі норми у 2010 – на початку 2011рр. зазнали в країні певних змін.
Реформаторські кроки, запропоновані державною владою, дали змогу
вітчизняній економіці зберегти позитивну динаміку. Промислове
виробництво в Україні у квітні 2011 року зросло у відношенні до
аналогічного місяця 2010 року на 4,9%. В цілому за перші чотири місяці
2011 року зростання склало 8,5%. Темпи зростання у квітні 2011 року у
відношенні до березня продемонстрували харчова промисловість
(2,4%) та виробництво неметалевої мінеральної продукції (14,1%).

У певних галузях з причин недавньої економічної кризи,
інертності процесів оздоровлення результати не такі відчутні. За
даними глобального рейтингу Міжнародної фінансової корпорації
«Ведення бізнесу – 2011» Україна посіла 145 місце серед 183 країн,
піднявшись на три позиції у порівнянні до 2009 року.

Отже, перші кроки ще не забезпечили створення зрозумілих і
збалансованих умов ведення бізнесу, не призвели до зростання
інвестиційної привабливості України.

В чому основна причина? На жаль, уряд переважно реалізує
методи ручного, адміністративного управління економікою, застосовує
малоефективний нині антикризовий підхід. Те, що в якісь мірі було
доцільно під час кризи, в інші часи - періоди сталого розвитку, виходу на
стратегію зростання - несе загрозу для держави. Уряду, виконавчій
владі, по-перше, потрібно виходити на чіткі системні програмні методи,
які базуються на комплексному баченні поступального розвитку,
включенні країни в світові, європейські інтеграційні процеси, сліду-
ванні природним законам економіки. По-друге, влада має вчитися
щоденно й продуктивно дискутувати з громадянським суспільством,
мати з ним дієвий зворотній зв'язок, щоб зробити своїм союзником та
помічником, якісно задіяти величезний науково-технічний, ресурсний,
кадровий потенціал країни.

Підприємницька спільнота виборолала у Податковому кодексі певні
позитиви. Але, на жаль, набуття чинності кодексу супроводжується
продовженням старих та виникненням нових підприємницьких
проблем, про які ми немало говорили на своїх круглих столах,
засіданнях правління тощо.

Сьогодні УСПП говорить про актуальність доручень Президента
України щодо розробки законопроектів з подальшого розвитку малого
та середнього підприємництва, спрощеної системи оподаткування. Це
відбувається в момент, коли зростання безробіття за 2 місяці 2011р.
(з 1 січня до 1 березня) склало 13,2%. Таку сумну динаміку спричинило
саме скорочення можливості самозайнятості населення, погіршення
умов ведення малого бізнесу. Переконали, в Україні має існувати
закон: якщо держава створює умови, які унеможливають ту чи іншу
діяльність, вона має відразу або на випередження запропонувати
альтернативу. Немає альтернативи – не рухайте малий бізнес. Це
призведе лише до погіршення підприємницького клімату, закриття
малих та середніх підприємств, зростання безробіття та соціальної
напруги.

Ще одна зона небезпеки для бізнесу – митні процедури. До
абсурду доходять проблема митної вартості товарів. Часто митниця

доводить вхідні ціни на товар до рівня роздрібних (споживчих) цін на
внутрішньому ринку, що зводить нанівець конкурентоспроможність
учасників зовнішньоекономічних операцій.

Сьогодні активно обговорюється та готується до розгляду у ВР
проект Митного кодексу України. Вже на даному етапі він викликає
велике занепокоєння. Так, порядок оскарження підприємствами рішень
митного органу в частині виконання (законопроекти №8130, 8130-1)
дозволяє митним органам застосовувати до суб'єктів господарювання
принцип «презупції винуватості», що суперечить Конституції України.

Останні законодавчі ініціативи Кабміну – щодо легалізації
доходів і відносин у сфері зайнятості, Пенсійної реформи, амністії
податкового боргу та штрафних санкцій і пені зі сплати страхових
внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування –
створюють враження, що влада віддає перевагу лише фіскальним та
адміністративним методам наповнення державного бюджету.

Розроблені Міністерством соціальної політики законопроекти
стосовно легалізації заробітних плат не відображають системного
підходу до вирішення даної проблематики, не містять балансу інтересів
держави та роботодавців, їх взаємної відповідальності. Високе
податкове навантаження на фонд оплати праці дуже негативно впливає
на рівень заробітної плати та стан економіки в цілому. В розвинених
державках світу середній рівень оподаткування фонду оплати праці від
комерційного прибутку підприємств становить близько 16%, в Європі –
27%. В Україні ця цифра як мінімум складає 43%. Нам життєво
необхідно не посилювати тиск на роботодавця, а знижувати рівень
фіскального навантаження на фонд оплати праці, щоб в кінцевому
результаті створити такі умови, коли працювати за законом буде вигідно
всім.

Переконали, що погляди промислової спільноти нині збігаються
з думкою Президента країни В.Януковича, що «Україна сьогодні
потребує якісно нової моделі економіки, в основі якої – висока
продуктивність праці та ефективність виробництв, активні інвестиції у
впровадження технологічних інновацій, сприятливий діловий клімат
для підприємницької діяльності громадян».

Отже, постійно аналізуючи економічну ситуацію, будучи її
активним учасником, підприємницька спільнота переконала – настав
час для модернізації, стратегії розвитку. Продовжуючи системний
діалог з державною владою, громадськими структурами, УСПП,
Економічна рада мають намір забезпечити громадський контроль за
впровадженням в практику Податкового кодексу України та внесенням
відповідних законодавчих змін до нього; за розробкою проекту
Митного кодексу України, який повинен базуватися на європейських
стандартах та відповідати реаліям вітчизняної економіки; за прий-
няттям в найкоротші терміни закону щодо спрощеної системи
оподаткування, а також за реформуванням пенсійної системи України,
за розвитком промислового сектору економіки, забезпеченням
впровадження масштабних енергозберігаючих проектів тощо.

Ми й надалі підтримуватимемо сучасні інтеграційні процеси,
сприятимемо виходу українських виробників на зовнішні ринки за
умови збалансованого розвитку внутрішнього ринку, налагодженню і
розвитку зовнішньоекономічних зв'язків, залученню іноземних інве-
стицій.

На думку Президента країни, в новий зовнішньополітичний курс
держави, її економічну стратегію має бути покладена концепція
національного прагматизму. Промисловці і підприємці вже кілька років
називають її «економічним патріотизмом». І справа не лише у вдалому
гаслі – це реальний шлях до економічних перетворень, зміцнення
економіки країни та добробуту її людей.

За аналогією з Податковим кодексом розширені підстави для проведення митницею документальних перевірок, з'ясування законності переміщення товарів через митний кордон України. Перевіреними можуть бути навіть фізичні особи, які не є суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності. Значний удар буде завдано найбільш незахищеному прошарку бізнес-середовища – малому бізнесу, де зосереджена роздрібна торгівля, саме він буде нести «солідарну» відповідальність за ввезення контрабандного товару в країну.

Працюючи над найважливішою для життя держави, її громадян Пенсійною реформою, уряд знов запропонував лише набір фіскальних методів, спрямованих на виконання вимог МВФ та боротьбу з дефіцитом Пенсійного фонду. Невипадково законопроект щодо пенсійної реформи було відкликано з парламенту. Реформа пенсійної системи повинна містити комплекс системних заходів – виходячи з програми економічного розвитку, спрямованої на створення нових робочих місць, зниження фіскального навантаження на фонд оплати праці, якісної диференціацію пенсій з урахуванням стажу роботи, трудового внеску, обсягів та функцій, які виконувала людина протягом всього трудового шляху тощо.

У червні, продовжуючи практику виїзних засідань Правління, УСПП проводить його в обласному центрі Волинської області, одному із найдревніших міст України – Луцьку. Цей край славиться не лише своєю історією, але й індустріально-промисловим сьогоденням, інвестиційними проектами, туристично-рекреаційним потенціалом, досягненнями науки та фахової освіти.

Напередодні цієї зустрічі ми вирішили розповісти читачам «Вісника УСПП» про особливості економічного розвитку цього чудового краю, про промислові та підприємницькі можливості Волині. Зверніть увагу на розповіді про регіональне відділення УСПП, одне з кращих в країні, про його досвід захисту інтересів бізнесу, про лідерів промислово-підприємницької спільноти. Отож знайомтеся...

Шановні гості Волинського краю!

Радий вітати читацьку аудиторію журналу та сподіваюся, що виїзне Правління УСПП в нашій області відкриє нові можливості для економічної співпраці українських промисловців і підприємців, інвестування в економіку Волині та сприятиме налагодженню ділових контактів у сфері міжнародного співробітництва.

Сьогоднішня Волинь – це індустріально-аграрний регіон України з великими потенційними можливостями, край розвинутої транспортної, енергетичної індустрії, високотехнологічної промисловості, механізованого сільського господарства і, безперечно, мальовничий куточок України з унікальними ландшафтами та заповідними територіями, самобутнім народним мистецтвом і великою історико-культурною спадщиною.

Область є одним із відпочинкових центрів країни, адже на своєму «балансі» має 220 озер, серед яких найбільшим є Світязь, три національних природних парки, серед них найвідоміший – Шацький, значну кількість баз відпочинку, санаторій «Лісова пісня» та пансіонат «Шацькі озера».

Другий рік поспіль область демонструє значне пожвавлення економічного розвитку. За січень-березень 2011 року обсяг промислової продукції зріс на 20% та за темпами зростання знаходиться на 3 місці серед регіонів України, сільськогосподарської продукції – на 6%, будівельних робіт – на 27%.

Провідними галузями традиційно є: машинобудування, харчова, деревообробна, хімічна, добувна промисловість, целюлозо – паперове виробництво.

На підприємствах області виробляється кожний другий лічильник для рідин, понад 50% дерев'яних меблів для інтер'єру житлових приміщень, кожний четвертий підшипник, вироблений в Україні. Область займає лідируючі позиції в державі з виробництва кетчупів, гірчиці, майонезу.

Посилення інвестиційної привабливості регіону та подальший розвиток його інфраструктури є одним із стратегічних напрямків розвитку області.

Облдержадміністрацією здійснюються заходи, спрямовані на підвищення рівня обізнаності вітчизняних ділових кіл та зарубіжних інвесторів з можливостями господарського комплексу Волині.

З початку року реалізовано декілька успішних проектів – відкрито фабрику м'яких іграшок корпорації «Тигрес», що є єдиним вітчизняним підприємством в Україні, яке займається подібним виробництвом, торговий центр ТзОВ «Епіцентр». На основі державно-приватного партнерства створено митний пост «Луцьк». Активізуються інвестиційні процеси у сільському господарстві.

З моєї точки зору, саме успішні інвестиційні процеси здатні посилити конкурентоспроможність регіональної економіки, а як результат – підвищити рівень добробуту волинян. Тому гарантую сприятливу інвестиційну погоду кожному, хто прагне започаткувати або розширити бізнес на території нашої рідної Волині, хто вміє продукувати ідеї та втілювати у практичну площину проекти, спрямовані на подальше зростання нашого краю. Запорука успіху у партнерських стосунках – взаємні підтримка, розуміння та довіра.

Саме ці базові принципи ми пропонуємо як основу регіональної політики у сфері інвестування. Відтак, щиро сподіваюся, що співпраця з потенційними інвесторами буде взаємокорисною та успішною.

Інвестиційні принади регіону

У рейтингу розвитку регіонів України за підсумками першого кварталу поточного року, складеного тижневиком «Коментарі», Волинська область посідає третє місце. Кілька років поспіль край небесно-чистих озер і віковичних зелених лісів не поступається темпами свого економічного розвитку. Волинь на сьогодні має найвищий приріст промисловництва, який лише за перший квартал 2011 року вдвічі перевищив середньоукраїнський рівень (9,7%) та склав 20,2%.

За обсягом іноземних інвестицій Волинська область, одна з найменших за кількістю населення, посідає 15 з 27 регіонів місце в державі. За перший квартал 2011 року в економіку області іноземними інвесторами вкладено понад 1 млн. дол. США прямих іноземних інвестицій. Загальний обсяг інвестицій, внесених в область за весь період інвестування, на 1 квітня поточного року становить 223.1 млн. дол. США, або в середньому 215,7 дол. США на одного жителя.

В структурі інвестицій в основний капітал найвагомішу частку направлено у розвиток промисловості та агропромислового сектору. Промислові підприємства отримали кошти від іноземних інвесторів на суму 183 млн. дол. або 82% загального обсягу прямих інвестицій. З них 23% спрямовано у машинобудування, 22% – в діяльність з оброблення деревини та виробництво виробів з неї, 19% – у виробництво харчових продуктів, напоїв, 6% – в хімічне виробництво, виготовлення гумових та пластмасових виробів.

Перспективною в області вважається розробка найбільшого в Україні родовища міді «Жиричі», прогнозовані запаси сировини якого складають 7 млн. тонн. Волинь має і значний потенціал нетрадиційних і поновлюваних джерел енергії, економічний базис яких дорівнює 602,8 тис. тонн умовного палива. Проблема його реалізації полягає в залученні інноваційних й інвестиційних засобів.

На Волині діє понад 4,9 тис. малих підприємств та 53,6 тисяч фізичних осіб-підприємців. У сфері агробізнесу функціонує 899 фермерських господарств. В їх користуванні знаходиться більше 41,9 тис. гектарів землі. У малому бізнесі зайнято близько 25% економічно активного населення працездатного віку.

В області діє понад 240 підприємств з іноземними інвестиціями. Найбільші обсяги приватних коштів вкладено в економіку міст Луцька та Нововолинська, Луцького району. Співвласниками волинських підприємств стали представники з майже сорока країн. Найактивнішими інвестиційними партнерами є Польща та Великобританія.

Зручне географічне розташування на перетині важливих торговельних потоків до країн Західної Європи, розвинута виробнича та соціально-побутова інфраструктура, кваліфікована робоча сила сприяють надходженню інвестицій в економіку регіону. Все це створює умови для становлення області як регіону активної міжнародної взаємодії. А зважаючи на багаторічний досвід добросусідських зв'язків з прикордонними воєводствами Республіки Польща, Волинь нині може стати для України вікном у Європу.

Серед різних видів поновлюваних джерел енергії зараз використовуються лише відходи лісосіки і деревообробки обсягом до 5% від обсягів доцільно-економічного потенціалу. Їх розширення можливе за рахунок використання рослинної біомаси (дрова і відходи лісосіки і деревообробки, заміщення світлих нафтопродуктів спиртобензиновими сумішами), зрідженого газу і вітроенергетики, яка складатиме 19-25% від загальних енергетичних потреб області. Найперспективнішим напрямом вважається використання біомаси, з якої за рахунок отримання біогазу можна забезпечити заміщення 422 тис. тонн умовного палива, що майже рівноцінно мінімальному обсягу споживання природного газу для всіх споживачів області.

Борис Клімчук, голова Волинської обласної державної адміністрації

Наявність безпосереднього кордону з Європейським союзом і Білоруссю сприяє активному розвитку ділових стосунків області із зарубіжними країнами. До слова, у Волинській області є позитивний досвід співпраці з іноземними фірмами, які працюють на ринку регіону, успішно реалізуючи власні інвестиційні проекти. Це такі підприємства, як концерн зі шведськими інвестиціями «СКФ Україна» (виготовлення конічних роликів та карданних підшипників), корпорація «Нестле» зі швейцарським капіталом (виробництво майонезів, соусів, гірчиці, заправки для борщу тощо), німецьке підприємство «Кромберг енд Шуберт Україна» (виробництво бортових кабельних мереж для легкових автомобілів концерну «Даймлер Крайслер АГ»), ТзОВ «Кроноспан УА» з кіпрськими інвестиціями (вироби з деревини).

Розвитку інвестиційних можливостей Волині сприяє підтримка органів місцевої влади, об'єднань бізнесу, в тому числі регіонального відділення УСПП. Допомога полягає у створенні сприятливих умов для діяльності інвестора, наданні консультацій щодо можливостей залучення приватних коштів, у врегулюванні спорів, а також у всілякому стимулюванні припливу внутрішнього та іноземного капіталу.

Отож, інвесторам досить лише посяти зернинки в родючу волинську землю, і врожай не забариться.

Підприємці, малий та середній бізнес – це сила...

Коли у 2005 році постало питання щодо обрання голови правління регіонального відділення УСПП у Волинській області, кандидатура генерального директора Луцького автомобільного заводу Володимира Гунчика була безальтернативною. І не тому, що не було інших достойників, просто авторитет головного машинобудівника Волині був пов'язаний з найуспішнішим промисловим проектом області, стрімким відродженням ЛуАЗу. Йому вдалося зберегти підприємство в буремні 90-і, підготувати для успішної приватизації і вивести в лідери українське автомобілебудування. Володимир Гунчик запропонував такий план розвитку заводу, який активно підтримали акціонери. Невипадково експерти всеукраїнського рейтингу «Гвардія» назвали його найуспішнішим топ-менеджером країни.

- Автомобільний завод завжди був візитною карткою міста і області, – ділиться думками Володимир Гунчик. – Не принижуючи нікого із своїх колег-бізнесменів, можу впевнено сказати, що у нас на Волині немає підприємства з такою історією і можливостями.

Принциповість – ось головна риса Володимира Гунчика і як голови правління регіонального відділення УСПП. Для вирішення проблем, що виникають під час господарської діяльності підприємств, регіональне відділення веде конструктивний діалог з органами державної та місцевої влади і самоврядуванням. Члени правління РВ УСПП входять до складу колегії облдержадміністрації, координаційної ради з питань розвитку підприємництва в області, громадських рад при центральних органах виконавчої влади, облдержадміністрації, податкової служби, є депутатами органів місцевого самоврядування, членами виконкомів місцевих рад. Це свідчить про високий авторитет організації, яка сьогодні представляє інтереси промисловців і підприємців Волині.

Володимир Гунчик, голова Правління РВ УСПП у Волинській області

В.Гунчик переконаний, що про державні і бюджетні замовлення має думати не тільки керівництво заводу, але і міський голова, голова обласної ради, голова облдержадміністрації. Підприємство платить податки, утримує пенсіонерів, розвиває місцеву інфраструктуру. Для області автомобільний завод - це питання престижу, це одне з головних бюджетотворюючих підприємств, яке щомісяця тільки до Пенсійного фонду сплачує більше 800 тисяч гривень.

На жаль, сьогодні на підприємствах існує багато фінансово-господарських проблем, які пов'язані з недосконалим законодавством. Тому члени РВ УСПП повинні більш активно використовувати корпоративні та інші можливості УСПП для поліпшення своєї діяльності.

Члени РВ УСПП разом з представниками місцевих органів влади беруть участь у зустрічах промисловців і підприємців регіону з діловими колами Польщі, Німеччини, Аргентини, Китаю, Словаччини, Нідерландів, Республіки Білорусь, Росії, Литви тощо.

- За 20 років своєї діяльності УСПП довів, що це організація професіоналів, яка займається конкретними справами, – переконаний Володимир Гунчик. – На мою думку, УСПП – це єдина організація, яка використовує досвід сучасного управління і може успішно об'єднати керівників підприємств України для відстоювання інтересів товаровиробника. Вірю, що РВ УСПП у Волинській області, яке є невід'ємною частиною Українського союзу промисловців і підприємців, і надалі буде гідно представляти інтереси суб'єктів підприємництва на теренах області і в країні.

Стоїмо на позиціях захисту

Юрій Анцух, виконавчий директор РВ УСПП на Волині

РВ УСПП у Волинській області об'єднує суб'єкти підприємницької діяльності різних галузей економіки і форм власності. Це представники машинобудування та металообробки, хімічної, легкої та харчової промисловості, приладобудування, енергетики, банківських установ, будівництва, громадські організації підприємців, які формують промисловий, науково-технічний, торговельний та фінансовий потенціал регіону.

На підприємствах, які є членами регіонального відділення, працюють більше 10 тисяч працівників, вони виготовляють більше третини промислової продукції області.

Голос промислової спільноти Волині досить відчутний у процесі ухвалення рішень щодо економічної діяльності. Активісти РВ УСПП взяли на себе ініціативу у проведенні бізнес-форуму «Роль і місце бізнесу у господарському комплексі Волині» за участі суб'єктів підприємництва, керівників регіонів області. Учасники круглого столу «Спрощена система оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва в проекті Податкового кодексу» надіслали свої зауваження та пропозиції обласній робочій групі.

Діловою спільнотою було ретельно обговорено ряд законопроектів – «Про державний нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про внесення змін до Закону України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті», «Про внесення змін до ЗУ «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів» тощо. Пропозиції надіслано до ВРУ.

Були підготовлені пропозиції змін до Земельного кодексу України.

Розглянувши проект рішення Луцької міської ради «Про порядок залучення коштів інвесторів на розвиток інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури міста», розширене засідання правління РВ УСПП віднеслося до нього критично. Інвестори могли втратити до 20% від кошторисної вартості проектів при будівництві нових об'єктів

- Підприємці, малий та середній бізнес – це та сила, яка створює та утримує робочі місця, наповнює місцевий та державний бюджет, – говорить голова волинських підприємців. – Разом з іншими регіональними відділеннями ми сприяли внесенню змін до податкового законодавства. У результаті на Волині у суб'єктів підприємницької діяльності щорічно залишається близько 60 млн. грн. обігових коштів, які спрямовуються на розширення виробництва, впровадження новітніх технологічних процесів і прогресивного обладнання, підвищення якості продукції.

Юрій Анцух, виконавчий директор РВ УСПП на Волині

Проаналізувавши рішення Луцької міської ради «Про впорядкування торгівлі тютюновими виробами», члени РВ УСПП запропонували вжити заходів щодо його скасування, оскільки його впровадження могло викликати втрати суб'єктів господарювання на суму майже 1 млн. гривень, держави – 316 тис. гривень.

У листопаді 2005 року при Державній податковій адміністрації в області була утворена Громадська рада, яку до 2010 року очолював голова РВ УСПП В.Гунчик. На її засідання виносилися конфліктні питання з податківцями, які здебільшого вирішувалися позитивно, проблеми, що потребують змін законодавства. За поданням Громадської ради було врегульовано питання щодо відшкодування податку на додану вартість сільськогосподарським товаровиробникам.

За участі УСПП відбулася акція "Ні - кредитному рабству!"

і ремонтних робіт, що суперечило чинному законодавству, значно погіршувало фінансово-економічну діяльність. Проект був відхилений, оборотні кошти суб'єктів підприємництва збережені.

На засіданні круглого столу в УСПП за участі підприємців та фахівців НКРЕ волиняни надали конкретні розрахунки щодо негативного впливу можливого підвищення оплати за електроенергію (відповідно до постанови НКРЕ від 29.10.2009 року №1234 передбачалося збільшити оплату за електроенергію для окремої категорії промислових підприємств на третину). Скасування цієї постанови тільки для обласних підприємств ПАТ «Ковельсьільмаш» і заводу «Мотор» запобігло додатковим витратам близько 700 тис. гривень для кожного.

Члени Правління доклали значних зусиль для скорочення кількості та зниженні ставок місцевих податків і зборів у містах та районах області. Особливо це стосувалося визначення величини та кількості найменувань ставок ринкового збору.

Голова РВ УСПП є членом колегії облдержадміністрації, членом міськвиконкому. Заступником голови Координаційної ради з питань розвитку підприємництва в області є виконавчий директор РВ УСПП, керівники підприємств, установ, організацій – члени РВ УСПП є депутатами міських і районних рад, членами комісій, робочих груп з вирішення проблемних питань.

Така співпраця дозволяє регіональному відділенню володіти інформацією про стан соціально-економічного розвитку області, оперативно вносити на розгляд владних структур нагальні проблеми підприємництва регіону, безпосередньо брати участь у формуванні соціально-економічних програм, впливати на прийняття рішень органами місцевої виконавчої влади і самоврядування.

Засідання круглих столів з розгляду гострих питань проводяться не лише в обласному центрі, але і в Ковелі, Нововолинську, Володимирі-Волинському.

У цьому році підприємці взяли участь у засіданні першого українсько-польського форуму комунального господарства. Суб'єкти господарювання області підтримують ділове співробітництво з 65 країнами світу.

Було організовано круглі столи, засідання робочих груп з працівниками міськвиконкому та депутатами міської ради задля підтримки працівників побуту щодо плати за оренду приміщень. У результаті міськвиконком пішов на зниження орендної плати.

РВ УСПП брало участь в акції «Ні – кредитному рабству!», коли за нашою ініціативою сесіями обласної і Луцької міської рад були прийняті звернення до керівників держави і Національного банку України щодо врегулювання кредитних стосунків між позичальниками та банківськими установами. Згодом за ініціативи РВ УСПП питання було винесено на засідання Антикризової ради з врегулювання кредитних стосунків, що дозволило трохи покращити ситуацію. Ми сприяли внесенню змін до податкового законодавства. В результаті на Волині у суб'єктів підприємницької діяльності щорічно залишаються близько 60 млн. грн. обігових коштів, які спрямовуються на розширення виробництва, впровадження новітніх технологічних процесів і прогресивного обладнання, підвищення якості продукції.

В РВ УСПП працюють над вдосконаленням спрощеної системи оподаткування, надають консультації фізичним особам щодо заснування підприємницької діяльності, допомагають у здійсненні дозвільних процедур.

При РВ УСПП на громадських засадах працює центр з надання юридичних послуг промисловцям і підприємцям області. Консультації надають кваліфіковані юристи, адвокати та аудиторі.

Промисловці і підприємці області є і будуть тією здоровою силою, що стоїть на позиціях захисту економічної діяльності, відчуває власну відповідальність за сьогоднішнє та майбутнє економіки регіону і країни.

ЛуАЗ – візитна картка області

За всю історію свого розвитку, а це більше 55 років, Луцький автомобільний завод був і є гордістю й славою Волині. Саме завдяки волинським всюдиходам, або, як тоді їх називали, українським джипам, про цей край знали далеко за кордонами України. Сьогодні від колишнього ЛуАЗу фактично, крім кількох будівель, нічого не залишилося. Нове дихання завод отримав у 2000 році після приходу інвестора – Українського промислово-інвестиційного концерну.

Це був найвідповідальніший момент, коли завод віддали у руки інвестора. Звичайно, можна було розкинути акції «по кишенях», перепродати, як це робилося на багатьох заводах. Але на ЛуАЗі не допустили розриву пакету акцій, не згорнули бульдозером цехи, щоб набудувати супермаркетів у центрі міста. В 2000-м пішли на приватизацію, запропонувавши інвестору збережений, не розграбований завод.

Відразу почалася реконструкція, коли із складання легкових автомобілів і джипів перейшли на виробництво автобусів. Презентація програми відбулася в квітні 2006 року. Автобусна програма відіграла значну роль в економічному зростанні не тільки Луцька, але й регіону в цілому, адже для її реалізації були залучені і підрядні організації, і постачальники, і виробники обладнання.

Стрімкий розвиток заводу перервав 2009 рік – почалася світова фінансово-економічна криза, яка дуже боляче вдарила по вітчизняному автопрому. Постало природне питання – що робити далі? Український автобусний ринок практично зупинився. Єдине, що допомогло підтримати автозавод на плаву – це консолідація зусиль в корпорації «Богдан», до складу якої входить і луцький автозавод. Криза змусила освоювати нові ринки.

У модернізацію автомобільного заводу вже інвестовано більше 100 мільйонів доларів, це дає можливість розвиватися й надалі. З'явилися сучасні пресово-заготівельні, зварювальні та складальні виробничі комплекси, які дозволяють виготовляти середні, великі, надвеликі автобуси та тролейбуси різних модифікацій, вантажні автомобілі – до 2,5 тис. одиниць на рік. У 2010 році введено в дію новий кузовний цех та сучасний цех діагностики та здачі автобусів і тролейбусів, вантажних автомобілів. Завершено роботи з монтажу унікального, що не має аналогів в Україні, фарбувального комплексу фірми «Eisenmann» (Німеччина). Існуючі потужності дозволять незабаром довести виготовлення машин до 9 тис. одиниць на рік.

У минулому році підприємством освоєно виробництво 18-метрового зчленованого тролейбуса Т90110, автобуса для аеропортів А70190 та низькопідлогового восьмиметрового автобуса А09280. Торік завод виграв тендер на поставку тролейбусів в Крим і з честю справився з завданням: парк «Кримтролейбус» поповнився 61 новенькою машиною для міських перевезень та з асинхронним двигуном для перевезень пасажирів на гірській трасі. Підприємство бере активну участь у реалізації низки державних програм, зокрема «Шкільний автобус», «Розвиток міського електротранспорту», «Євро-2012» тощо.

Продукція заводу користується попитом не лише в Україні. Автобуси «Богдан» експортуються в Казахстан, Грузію, Польщу, Румунію, країни Прибалтики. «Богдани» відповідають екологічним вимогам Євро-2, Євро-3, Євро-4, Євро-5. Отримано сертифікат для реалізації тролейбусів в Російську Федерацію. Присутність на цих

Як засвідчив кінець 2009 року, велика робота з модернізації модельного ряду та створення продукції, що відповідає світовому рівню виробництва, створила непогані перспективи на майбутнє. За рік вдалося зробити те, що підприємства роблять десятками років. Входячи в 2009-й фактично з однією моделлю в двох видах (десятиметровий міський автобус А-601.10 та тролейбус Т-601.11), його закінчено з вісьмома новими моделями. Це, зокрема, тролейбус Т-601.12, 15-метрові тролейбуси Т-801.10 і автобуси А-801.10, напівнизький восьмиметровий автобус А-092.80 та інші.

Стратегічним напрямком свого розвитку «Богдан» визначив вихід на європейські ринки. Нині компанії вдалося закріпити свої позиції в частині тролейбусів, їх продають в Чехію та країни Прибалтики. Зокрема, на завершальній стадії – спільний проект з фірмою Cegelec з освоєння виробництва тролейбусів Т70115 у Чехії. Зроблено досить потужний крок в рамках підготовки проекту щодо виробництва автобусів у країнах ЄС. Сформовано модельний ряд, виготовлені дослідні зразки, ведуться сертифікаційні роботи. Незабаром завод зможе поставити на ринок ЄС 9-метрові автобуси, що є суттєвим доповненням до програми тролейбусів.

важливих ринках забезпечується співпрацю з партнерами, які є світовими лідерами з виробництва комплектуючих та агрегатів, такими компаніями, як Deutz, ZF, Voith та Cegelec.

Перший автобус, який виводиться на ринок Євросоюзу, це «Богдан» А30212, виробництво якого вже розпочалося. На даному етапі виготовлено дослідний зразок, триває робота з європейськими сертифікаційними структурами. Замовлення на автобуси «Богдан» А30212 вже надійшли з Прибалтики, Польщі, Угорщини. Наступним автобусом, який вийде на ринок Євросоюзу, буде 12-ти метровий «Богдан» А70112.

Розпочався новий етап розвитку заводу, на якому буде повністю завершена його інфраструктура. Підприємство стане одним із найпотужніших виробників автобусів і тролейбусів в Європі.

Почалася ера економії

Про нове термометричне виробництво на «Луцькому приладобудівному заводі» дізналася вся Україна та її сусіди ще у 60-ті роки минулого століття. Потреби часу змусили здійснити технічне переоснащення підприємства, запровадити новітні технології виробництва продукції, збільшити її асортимент. Ці зміни започаткував Олег Малихін, тодішній генеральний директор ВАТ «Електротермометрія», заслужений працівник промисловості України, голова РВ УСПП з 2001 до 2005 рр.

Справу батька нині активно продовжує син – Юрій Малихін, голова наглядової ради ПАТ «Електротермометрія».

Юрію Олеговичу, Ваше підприємство не залучало масштабних інвестицій або великих кредитних програм. Як вдається жити в нинішніх економічних умовах?

Раніше ми спеціалізувалися на виробництві великогабаритних і високозатратних будинкових лічильників, 15 років тому про виготовлення квартирних лічильників не йшлося. Воду ніхто не заощаджував, і лили її скільки хотіли. Так же ставилися й до енергоносіїв, газу.

Згодом почалася ера економії, усі задумалися над виготовленням квартирних лічильників. Працювали з німецькими партнерами. Запровадили виробництво завдяки наполегливості Олега Івановича Малихіна. Було відпрацьовано нову технологію, і ми створили не тільки лічильники, а й забезпечили метрологічну базу їх повірок. Саме завдяки цьому наша продукція – високої якості, з якою можна виходити на будь-який ринок, у тому числі й закордонний.

Зараз ми в основному працюємо над нарощуванням обсягів виробництва контактної термометрії. Це перспективний напрямок, він користується попитом на ринку. Основним споживачем нашої продукції залишається Росія, де більш гнучка економічна політика і куди вигідно нарощувати експортні поставки. Росіяни навіть в технічні умови устаткування закладають наші прилади, тому що вони достатньо надійні і перевірені часом.

На жаль, перспективи в Україні, з її системними економічними проблемами, особливо в банківському секторі – надто нестабільні. Без експорту було б дуже складно зберегти таке велике підприємство, оскільки державної підтримки ми не отримуємо.

Як налагоджуєте співпрацю з потенційними замовниками продукції?

Наше виробництво широко представлене у багатьох містах України й за кордоном. Щомісячно я, інші менеджери бувають у відрядженнях. Це Київ, Донецьк, Луганськ, Дніпропетровськ. Там створені служби монтажу, гарантійного і сервісного обслуговування, консультаційних послуг.

Якщо є проблеми, фахівці ПАТ «Електротермометрії» швидко їх усувають. Ми стараємося ще на стадії виробництва продукції мінімізувати ймовірність несправностей.

Спочатку закуповували запчастини в різних місцях. Але дійшли висновку, що найліпше виготовляти їх самим. Це надійніше і якісніше. Крім того, весь цикл виробництва у нас є сертифікованим.

Якими є перспективи розвитку вашого підприємства?

Сьогодні ми б хотіли зробити ставку на внутрішній ринок, оскільки вважаємо: наша продукція дуже потрібна всередині країни. Хоча й експортні відносини будемо надалі розвивати.

Якщо національна валюта, ціни на енергоносії, податкове законодавство будуть стабільними, ми зможемо краще розвивати власне виробництво, зробити значний внесок в економіку України.

Олена П'яних

Наша місія – підказувати нові напрямки розвитку

Сергій Прохоров, перший віце-президент УСПП

Для УСПП є вкрай важливо своєчасно, ефективно, за високими стандартами якості виконувати своє головне завдання – здійснювати підтримку та захист інтересів й прав промисловців і підприємців. Справа нашої честі та професійної гідності – захистити будь-якого підприємця, який потерпає від невинуватого тиску, бюрократичного свавілля, нечесних конкурентів, і ми будемо намагатися лише вдосконалювати майстерність на цьому шляху.

Але, переконаний, наша місія полягає і в тому, щоб віддавати належне осмисленню та формуванню стратегічного шляху розвитку організації, давати нові поштовхи, нові напрямки діяльності для промислової спільноти – членів нашого союзу. Ситуація у світі постійно змінюється, виникають нові виклики, тому бізнес потребує підказок, відпрацювання нових кроків, відкриття нових обріїв – всього, що може суттєво впливати на розвиток та конкурентоспроможність. Тут і криється зміст сучасного напрямку розвитку УСПП – бути не лише захисником, але й порадиником, експертом, супроводжуючим в бізнесі.

Одним з головних напрямків наших стратегічних пошуків є **сфера енергозбереження та підвищення енергоефективності**. УСПП вважає принциповим підтримувати енергозберігаючі проекти. Якщо ми навчимося на виробництві, та й в побуті застосовувати «економні» прилади, почнемо корегувати роботу опалення, пристроїв для охолодження, ми отримаємо значний шар заощаджень.

Зрозуміло, що вартість енергоносіїв зростає і буде постійно зростати, і від того, чи вкладе сьогодні підприємство кошти в цей напрямок, залежатиме собівартість продукції, рівень конкурентоспроможності підприємства через рік, два, три. Нині, безперечно, альтернативні джерела енергії досить дорогі, але сьогоднішні вкладення забезпечать підвищення капіталізації на майбутнє.

Економне житло

Два роки тому УСПП запропонував промисловій спільноті програму «Індивідуальні житлові будинки – енергоефективність та доступність», яка мала оживити низьку різноманітних виробництв у багатьох галузях та регіонах, підприємствах малого та середнього бізнесу.

Наша ідея полягала в тому, щоб створювати індивідуальне житло, вартість якого знаходитиметься в межах 500 доларів за квадратний

Юрій Малихін, голова наглядової ради ПАТ «Електротермометрія»

Сергій Прохоров, перший віце-президент УСПП

Наприклад, ми поставили сонячні панелі на фабрику, і енергія, яка витрачається на виробництво продукції, буде за рахунок безкоштовної енергії сонця враховуватися в собівартості продукту. Безперечно, коли ми купимо сьогодні набір пристроїв і приладів для сонячної установки, то це буде досить коштовно, але поступово, за рік-два, а система має термін користування до 30 років, енергія стане безкоштовною, і це дуже серйозно відобразиться на собівартості продукції. Зауважимо, що за ці роки суттєво підвищаться тарифи на електроенергію. Тому вкладені кошти в альтернативні джерела енергії повернуться сторицею через 2-3 роки і можуть дуже суттєво вплинути на підсумки роботи підприємства.

метр. Це, безумовно, доступне житло - будинок з достатньою кількістю кімнат для проживання членів сім'ї на невеликій земельній ділянці у 3-4 сотих гектара. І за якістю, і за вартістю він повинен відповідати доступним європейським будинкам, які коштують до 50 тисяч євро. «Родзинкою» проекту є сучасний, з використанням високих технологій, підхід до енергозбереження, який дозволяє будувати житло буквально «у чистому полі». Цей підхід реалізовано в наукових дослідженнях і рекомендаціях партнера УСПП – ДП «УкрНДІпроцивільсьльбуд».

УСПП докладає зусилля, щоб розповсюджувати дані матеріали серед проєктувальників і забудовників. З часом ми прийшли до висновку, що без підтримки держави цей проєкт здійснити неможливо. Тому зараз зайняті вдосконаленням тих технологічних рішень, які, на наш погляд, незабаром будуть обов'язково затребуваними.

Повертаючись до найважливішої для промислово-підприємницької спільноти теми енергозбереження, наголосимо: потрібно шукати як можна більше варіантів і схем. Це й правильне проєктування, й використання вентиляційних систем, й економне використання світлових приборів, й розумне розташування вікон, й орієнтація будівлі до сонця – все може дати суттєву економію ресурсів. Не палити газ та вугілля, а використовувати природні відновлювані джерела – сподіваюся, такі передумови будуть дуже затребуваними.

Комплекс біля аеропорту

Зараз ми працюємо над проєктом будівництва комплексу, який включає бізнес-центр, 2 готелі, виставковий центр, аквапарк і льодовий стадіон. Такі споруди варто будувати біля аеропорту, наприклад, Борисполя. Коли ми займалися проєктом будівництва економного житла, то ми з'ясували одну річ: в Київській області дуже складно отримати доступ до мереж електроенергії. До речі, така проблема притаманна Україні взагалі. Хоча у нас багато атомних електростанцій, які виробляють достатньо енергії, відсутня розвинута інфраструктура для її передавання, бракує ЛЕП, трансформаторних підстанцій тощо.

Тому ми запропонували використання альтернативних джерел енергії. Наш комплекс не буде потребувати ніяких зовнішніх носіїв. Крівлі всіх будівель будуть оснащені фотомонтажними системами, які вироблятимуть електрику з сонячного випромінювання. Для того, щоб вночі комплекс був забезпечений енергією, вдень за рахунок сонячної енергії в штучні озера закачуватиметься вода. І бізнес-центр, і готельний комплекс потребують багато води. Щоб не скидати її просто в каналізацію, будемо очищати і накопичувати її в штучних озерах. Далі вода за рахунок тиску буде стікати по штучних каналах і примушувати працювати турбіну, яка вироблятиме електричну енергію вночі.

Вартість будівництва, за підрахунками фахівців, складає приблизно 300 млн. дол. Це величезний комплекс на 20 гектарах, він дуже потрібний столиці і області, бо в нас обмаль таких споруд, а комплексних – зовсім немає. Поруч знаходиться автошлях Київ-Бориспіль (відстань 4,5 км), незабаром пройде сучасна електричка «місто – аеропорт». Комплекс розрахований на людей, які не хочуть витрачати зайвий час та кошти, долати затори, мати проблеми з паркуванням в столиці. Ділова людина повинна мати можливість приїхати до готелю поруч з аеропортом, попрацювати в бізнес-центрі, на виставці, відпочити в басейні та полетіти далі.

Проведені консультації з представниками Європейського банку реконструкції та розвитку. Вони надали проєкту високу оцінку і висловили готовність взяти участь за умови наявності відповідального українського партнера. Таким чином банк готовий проінвестувати 50% вартості проєкту.

Тернопіль – майбутня ділова столиця заходу країни

Ще один великий проєкт УСПП – будівництво Західно-українського ділового центру «Подільани». Він розташований у місті Тернопіль та складається з торговельного центру «Подільани»

(50 000 м²), Центру оптової та роздрібною торгівлі (14 000 м²), готелю «Подільани Палас» (10 000 м²), бізнес-центру (8 000 м²), спортивно-оздоровчого комплексу (5 000 м²).

Були певні затримки, але нині, сподіваюся, ми зможемо продовжити роботу, бо Тернопіль є супутником Євро-2012, він потребує розвитку готельного комплексу, туристичної інфраструктури взагалі. Тут також втілюватимуться сучасні технології. Багато років існує величезна екологічна проблема, місто не в змозі переробляти сміття. Ми намагаємося залучити японських, американських фахівців, щоб не будувати коштовний і великий переробний завод, а зробити дещо інше. Наприклад, безвідходно спалювати сміття за рахунок використання високого тиску і каталізаторів, уникаючи шкідливих викидів, а на тому місці, де відбувається спалювання, виробляти теплову та електричну енергію. Нині ми ведемо переговори з американською компанією, яка виробляє агрегати для переробки сміття невеликих розмірів.

Переконаний, наші проєкти – яскравий приклад того, що якщо працювати в правильному напрямку, можна знаходити інвестиції, залучати зовнішні кошти, новітні технології, фахівців. Навіть просто готовий комплект проєктної документації буде гарним продуктом для членів УСПП, дозволить їм з часом, сконцентрувавши на потрібному напрямку кошти, зробити відчутний крок вперед. Союз промисловців й надалі працюватиме над новими бізнес-рішеннями.

До Податкового кодексу треба внести зміни

Юлія Дрогвоз, директор департаменту з питань економічної політики УСПП

Податковий кодекс України набув чинності з 1 січня поточного року. Яку оцінку надають йому промисловці і підприємці за кілька місяців дії?

Для промислової спільноти є важливим, що спільними зусиллями УСПП, його регіональних відділень, Економічної ради в ході розробки ПКУ вдалося досягнути певних результатів. В тексті кодексу враховано близько 40% пропозицій УСПП. Деякі з них мали суттєвий для бізнесу характер. Так, були почуті пропозиції та ініціативи УСПП:

- щодо узгодження грошових зобов'язань та застосування права податкової застави тільки після завершення процедури апеляційного оскарження рішень податкових органів;
- щодо порядку застосування податковими органами звичайних цін: по-перше, тільки у разі якщо звичайна ціна відрізняється від звичайної більше ніж на 20%, а по-друге, наслідки визначення податковими органами звичайних цін можуть бути застосовані до платників податків лише за рішенням суду;
- щодо звільнення від податку на доходи фізичних осіб майнових і немайнових їх внесків до статутних фондів юридичних осіб;
- щодо запровадження деяких перехідних положень для переходу платників податків зі спрощеної системи оподаткування на загальну;
- щодо визначення господарської діяльності, тобто діяльності, метою якої є отримання не прибутку, а доходу.

На жаль, не всі пропозиції практиків бізнесу були враховані. Натомість в деякі норми були закладені правові колізії, які після прийняття Податкового кодексу «успішно» використовуються для обрання найбільш фіскальної форми реалізації його норм.

Негативні наслідки ігнорування багатьох пропозицій та застережень УСПП проявилися з перших кроків реалізації ПКУ. Ключовим з неврахованих пропозицій було наступне:

- скасування ряду обмежень, що стосувалися права на віднесення на витрати сум, нарахованих та сплачених на користь фізичних

Юлія Дрогвоз, директор департаменту з питань економічної політики УСПП

Крім того, враховані пропозиції підприємницької спільноти з: - оподаткування за ставкою 5% дивідендів, що виплачуються юридичними особами своїм засновникам, учасникам – фізичним особам; - врегулювання порядку розпорядження товарами, готовою продукцією, товарними запасами, на які розповсюджується право податкової застави, без згоди податкового органу; - врегулювання операцій з відходами і брухтом чорних та кольорових металів, в тому числі в частині, пов'язаній із скасуванням вимоги коригувати податковий кредит за операціями постачання відходів і брухту металів, що утворилися на виробництві або внаслідок ліквідації основних засобів.

Мене вразив один проєкт з енергозбереження, який я побачив на виставці «Енергозбереження та енергоефективність» в ТПП. Маю намір обов'язково впровадити його в практику УСПП. Демонструвалися способи опалення виробничих приміщень за рахунок використання природного газу. Цей спосіб був розроблений ще в 40-х роках ХХ ст., але не використовувався, тому що країна сиділа на голці дешевого природного газу. Тепер про нього згадали. Він полягає в наступному: тепло газового пальника, який горить «з іншого приводу», прогріває приміщення, які знаходяться поруч. КПД цього пристрою надзвичайно високий, тому що нема ніяких проміжних ланцюгів.

Плануємо також використання, так би мовити, енергетичних антиподів. Так, для льодового стадіону потрібна потужна охолоджувальна установка, вона працюватиме і вироблятиме багато тепла. Ми всі знаємо: коли холодильник працює, всередині лід, а задня стінка гаряча. Уявимо собі, що задню стінку холодильника ми розташуємо в аквапарку і підігріватимемо воду в басейні.

осіб-спрощенців, права на добровільну реєстрацію платниками ПДВ;
- скасування вимоги щодо визначення звичайної ціни на імпортні товари на рівні їх митної вартості.

Наслідки впровадження Податкового кодексу України можна згрупувати за наступними блоками:

I. Нововведення та кардинальні зміни до податкового законодавства

1. Запровадження III розділу «Податок на прибуток підприємств» характеризується найбільш суттєвими змінами: запропонована інша методологія визначення доходів та витрат за методом «нарахування», здійснена спроба наблизити бухгалтерський та податкові обліки по доходах та витратах, операціях в іноземній валюті, обліку основних засобів, змінена методика нарахування амортизаційних відрахувань. Цей блок містить в собі найбільший пласт недоліків, а саме:

- відсутній ряд перехідних положень (наприклад, в частині повернення отриманих до 1 квітня 2011 р. авансів; в частині врахування витрат у складі собівартості реалізованих товарів (продукції) у разі їх відвантаження в рахунок авансів, отриманих до дати набрання чинності III розділу ПКУ; в частині переоцінки заборгованості в іноземній валюті, що виникла до дати набрання чинності III розділу).

Для платників податків залишається проблемним своєчасне впровадження розділу ПКУ «Податок на прибуток підприємств», який потребує відволікання трудових і фінансових ресурсів, витрачання значного часу на перенаглядження своїх програмних продуктів, для фактично посиленого, «подвійного» обліку господарських операцій.

2. Впровадження обмеження на віднесення до складу витрат сум, нарахованих на користь спрощенців – це удар по перспективах подальшого розвитку підприємницької діяльності. Вже нині значно збільшується кількість підприємців, що припинили свою діяльність, а також тих, хто через цю хибну норму кодексу був змушений перенести свою діяльність у тіньову сферу економіки.

3. Впровадження обмеження на добровільну реєстрацію платниками ПДВ містить загрозу для інвестиційної привабливості України. Стало вкрай не вигідним започаткування підприємницької діяльності шляхом внесення як майнових, так і грошових інвестицій. Бажання авторів обмежити право на добровільну реєстрацію з метою ліквідувати злочинні схеми ухилення від оподаткування ПДВ призвели до відмови багатьох інвесторів, як зовнішніх, та і внутрішніх, працювати на українському ринку.

4. Запровадження автоматичного відшкодування ПДВ з бюджету є позитивним кроком, але за умов створення прозорого механізму його реалізації, чіткого визначення критеріїв, подолання корупційних ознак у застосуванні таких критеріїв.

II. Процедури впровадження ПКУ

1. Процедури з консультування та надання роз'яснень податковими органами характеризуються низкою проблем, а саме:

- низьким рівнем підготовки посадових осіб податкових органів місцевого рівня;
- відсутністю фахових консультацій, суперечливістю роз'яснень та невідповідністю їх нормам ПКУ;
- низьким рівнем підготовки фахівців call-центру ДПС;
- спробою ДПС в листах-роз'ясненнях закласти іншій, найбільш фіскальний, зміст тлумачень норм ПКУ.

2. Впровадження нових форм податкових декларацій, їх інформаційне переваження створило для платників податків безліч проблем:

- податкова декларація з ПДВ: при відсутності кардинальних змін в адмініструванні ПДВ була кардинально змінена форма самої декларації, наприклад, в частині відображення самостійно виправлених помилок, в тому числі за періоди, що передували даті набрання чинності ПКУ;

- податкові декларації з ПДВ для переробних підприємств (молокозаводів та м'ясокомбінатів): відсутня можливість отримання бюджетного відшкодування у разі експорту продукції (накопичення від'ємного значення відбувається без будь-яких перспектив їх відшкодування). Це веде до відволікання обігових коштів, спонукає переробні підприємства використовувати посередників.

Інші проблеми декларацій:

- форми податкових накладних та реєстрів податкових накладних: зміна їх електронного формату, відсутність необхідних роз'яснень, терміновість їх впровадження створили ажіотаж при підготовці та здачі податкової звітності;

- значно розширена форма податкової декларації з податку на прибуток: характеризується відсутністю можливості самостійно виправити помилки в поточній декларації за період, що передував даті набрання чинності III розділу ПКУ, а також своєю громіздкістю;

- розробка електронних форм податкових декларацій не поспіває за паперовими формами на етапі їх запровадження та містить неузгоджені між собою показники, відсутній автоматичний розрахунок відповідних рядків.

III. Відносини з контролюючими органами:

- не змінився порядок прийняття декларацій: є випадки прийняття «до відома», неприйняття декларацій взагалі;

- при використанні засобів електронного зв'язку процедура затягується до 2-4 місяців;

- дуже ускладнюється податкова звітність при зміні директора (тривалий процес, є випадки його затягування податковими органами);

- штучно створені «податкові ями» через помилки в автоматизованих базах даних податкових органів та тривале блокування нормальної процедури здачі платниками податків податкової звітності;

- залишилися проблеми, пов'язані з реєстрацією платниками ПДВ: затягується процедура обов'язкової реєстрації, мають місце необґрунтовані відмови у реєстрації, обов'язкової і добровільної, внаслідок невизнання Реєстраційних заяв на 9(!!!) аркушах. Ці проблеми призводять до втрати платниками податків права на податковий кредит, що завдає шкоди їх фінансовому стану та негативно впливає на їх господарську діяльність;

- залишаються неврегульованими проблеми щодо бюджетного відшкодування ПДВ.

Усунення більшості з наведених вище недоліків потребує, перше, внесення змін до законодавства, по-друге, зміну вектору діяльності податкового органу в бік поваги до платників податків, дотримання його прав, застосування принципу презумпції невинуватості та подолання корупції на всіх ланках державного управління.

Прийнятий у першому читанні законопроект № 8217 не вирішує вищезазначені проблеми платників податків, несе в собі багато уточнень та редакційних правок, а також правок, що відносяться до окремих категорій платників податків. Крім цього, цей законопроект передбачає розширення прав податкових органів: права звертатися до суду щодо відміни державної реєстрації припинення юридичних осіб та підприємств, скасування змін до установчих документів, права на застосування до платників податків «нових», більш фіскальних, штрафних санкцій за «старі» порушення.

Приклади:
- лист ДПС України щодо обмеження можливості включення в податковий кредит запізнених податкових накладних, отриманих не рекомендованим листом (порушується право платників на включення таких податкових накладних на протязі 12 місяців, а також право на самостійне виправлення помилки);
- лист ДПС щодо реєстрації платниками ПДВ платників, що перейшли зі спрощеної системи оподаткування на загальну систему (з одного боку, Кодекс містить суперечливі норми, що визначають різні дати для реєстрації таких суб'єктів господарювання платниками ПДВ, з іншого, лист ДПС встановлює ще один додатковий механізм визначення моменту такої реєстрації).

Багато проблем, пов'язаних із запровадженням ПКУ (особливо його III розділу), будуть ще виникати внаслідок практичного застосування норм кодексу, наприклад, щодо нецільового використання коштів неприбуткових організацій, в частині застосування 0% ставки податку для малого бізнесу, запровадження інших пільгових режимів оподаткування.

Законопроект здійснена спроба врегулювати питання, які взагалі не мають бути прерогативою податкового законодавства: операції з продажу цінних паперів та корпоративних прав, застосування пільги стосовно продажу зернових культур, конфліктні моменти, пов'язані з нарахуванням та стягненням соціальних страхових внесків і відповідних штрафних (фінансових) санкцій по фізичним особам-підприємцям, що обрали особливий спосіб оподаткування.

Проблемами III розділу є також:

- спроба наблизити обліки не скасовує виникнення різниць (в частині обліку ремонтів, обліку виробничих, невиробничих основних засобів, обліку переоцінки (зменшення, збільшення корисності) основних засобів, визначення собівартості продукції, визначення витрат в іноземній валюті);
- запровадження пооб'єктного обліку основних засобів без зміни методології податкового обліку поліпшень вимагає від платників податків, особливо середніх та великих, пооб'єкту ідентифікацію здійснених ремонтів, в тому числі поточних, що значно збільшує трудовитрати на виконання цього процесу.

Спірним є визначення звичайної ціни на товари, що були імпортовані на територію України, на рівні митної вартості. У зв'язку з тим, що митна вартість на імпортні товари визначається з метою визначення мит та податків за найбільшою оцінкою митних органів, яка часто наближується до цін на внутрішньому ринку, запровадження цієї норми кодексу є економічно недоцільним, створює додаткове подвійне навантаження (як митними, так і податковими органами) на імпортерів та, відповідно, на споживачів імпортованих товарів по всьому ланцюгу споживання.

Віце-президент УСПП Валентин Запорожук, голова Правління Херсонського РВ УСПП Світлана Корнілова, голова організації роботодавців Київської області Василь Піддубний.

Голова Правління Полтавського РВ УСПП Сергій Змієвець та голова Правління РВ УСПП в Чернігівській області «Полісся» Костянтин Колесник перед засіданням Правління союзу.

Круглий стіл щодо проблем виробництва шкільного одягу в Україні організований УСПП спільно з міжнародним фестивалем «Здоров'я. Стиль. Мода».

Дефіле юних учасників другого Всеукраїнського фестивалю «Дрескод у школі», який відбувся під патронатом УСПП.

Державне підприємство «Антонов» люб'язно приймає промислово-підприємницький актив.

Учасники форуму «Перспективи розвитку співпраці регіонів України та Сибіру» обговорили взаємовигідні проекти у сфері енергетичного й транспортного машинобудування, розвитку транспортної інфраструктури, розробки та впровадження новітніх технологій.

Президент УСПП Анатолій Кінах та голова ГоловкиРКУ Петро Андреев обговорили необхідність покращення фінансової дисципліни підприємств, наведення порядку у сфері управління держвласністю.

Співголови міжфракційного депутатського об'єднання «Європейський вибір» Анатолій Кінах та Іван Плющ разом з депутатом Європарламенту Павлом Залевським.

Президент УСПП Анатолій Кінах та президент Академії фінансового управління при Мінфіні Тетяна Єфименко підписали угоду про партнерство.

Договір про поглиблення співпраці в ході першого засідання Міжурядової комісії зі співробітництва між Україною та КНР підписали президент УСПП Анатолій Кінах та президент ТПП з імпорту-експорту продукції машинобудування та електроніки КНР Чжан Юйцзін.

Відкриття VI Міжнародної спеціалізованої виставки з квіткового бізнесу, садівництва, ландшафтного дизайну та флористики квітів Flowers & Hortech Ukraine 2011.

Участь у VI Міжнародній спеціалізованій виставці з квіткового бізнесу, садівництва, ландшафтного дизайну та флористики квітів Flowers & Hortech Ukraine 2011 взяли більше 160 компаній з 15 країн світу.

Олександр Рудаков, директор ТОВ «Інвестиційна вагонна компанія»

Компанія має у власності та надає в оренду і користування 1906 піввагонів та є другою за кількістю вагонів серед приватних недержавних власників залізничного рухомого складу. Щоб розширити свій рухомий склад, компанія активно залучала інвестиційні кредитні кошти провідних українських та міжнародних банківських установ, у першу чергу, в іноземній валюті.

Можливості з надання послуг нерезиденту дуже обмежені

Олександр Рудаков, директор ТОВ «Інвестиційна вагонна компанія»

ТОВ «Інвестиційна вагонна компанія» є одним з лідерів транспортного ринку залізничних перевезень України. За підсумками 2010 р. підприємство отримало ознаку «Лідер галузі» за друге місце Національного рейтингу за основним видом діяльності та посіла перше місце як кращий платник податків.

Однак існуюча редакція Податкового кодексу України суттєво обмежує можливості компанії з надання послуг нерезиденту. Так, відповідно до п. 186.3 Податкового кодексу: «Місцем постачання зазначених у цьому пункті послуг вважається місце, в якому отримує послуг зареєстрований як суб'єкт господарювання або – у разі відсутності такого місця – місце постійного чи переважного його проживання. До таких послуг належать: ...г) надання в оренду (лізинг) рухомого майна, крім транспортних засобів та банківських сейфів».

Оскільки відповідно до п. 185.1 Податкового кодексу: «Об'єктом оподаткування є операції платників податку з: ...б) постачання послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України, відповідно до статті 186 цього кодексу», операція з надання вантажного залізничного транспорту в оренду нерезиденту, всупереч економічній логіці, є об'єктом оподаткування податком на додану вартість. Ситуація, що склалася, потребує негайного вирішення, оскільки істотні курсові коливання та непрозора тарифна політика ціноутворення на залізничному транспорті України вже призвела до ліквідації у 2010 р. 79 приватних власників залізничного складу та критичного показника дефіциту рухомого складу. Його подальше зростання призведе до неспроможності Укрзалізниці забезпечити необхідний обсяг вантажних залізничних перевезень. Існує пряма кореляція між обсягом вантажних залізничних перевезень та зростанням ВВП, отже ситуацію треба негайно виправити.

Про троянди та помідори

Ірина Слободянюк, президент Союзу українських квіткарів

Останні зміни у законодавстві, пов'язані з прийняттям Податкового кодексу України, поставили у незрозуміле становище виробників зрізаних квітів та декоративних рослин. Неоднозначність трактувань деяких пунктів кодексу, що стосуються фіксованого сільськогосподарського податку (ФСР), змушують виробників захищати свої права в судах.

Як відомо, у новому кодексі встановлено обмеження щодо платників ФСР, які займаються вирощуванням декоративних рослин. Лише ті, хто отримує не більше 50% доходу від реалізації декоративних рослин власного виробництва, мають право на пільгове оподаткування. Водночас постає питання: як кодекс трактує поняття «декоративні рослини»? Відповіді немає.

Згідно з Наказом Міністерства аграрної політики України від 23.08.2005 № 414 «Про затвердження фітосанітарних правил ввезення з-за кордону, перевезення в межах країни, транзиту, експорту, порядку переробки та реалізації підкарантинних матеріалів» квіти трактуються як «вид товару, до якого входять свіжі частини рослин, які не призначені для садіння, а передбачені для декоративного використання».

Для розумних людей очевидно – зрізані квіти не є декоративними рослинами, а лише продуктами життєдіяльності рослини, які призначені для створення букетів та декору приміщень. На них дія статті 301.6.1, що обмежує право бути платником ФСР, поширюватись не повинна.

Те, що «вирощування квітів» та «вирощування рослин» є окремими видами діяльності, зазначено в підкласі 01.12.0 КВЕД. Але в Податковому кодексі про це вказати забули. У пункті 209.17 йдеться про види діяльності, зазначені в підкласі КВЕД 01.12.0 «овочівництво; декоративне садівництво та вирощування продукції розсадників», в переліку зустрічається тільки «вирощування квітів», тоді як «вирощування рослин» відсутнє. В той же час у пункті 209.15 ці поняття трактуються окремо. От і виникає запитання, яке стосується дії спеціального режиму оподаткування.

Невідповідність змісту підпунктів 209.15.2 та 209.17.2. статті 209, про що йдеться вище, може спровокувати відмову Державної податкової служби України у видачі свідоцтва про спеціальний режим оподаткування у сфері ПДВ сільськогосподарським підприємствам, основним видом діяльності яких є «вирощування рослин».

Незрозумілою є позиція держави, яка обмежує будь-які спроби власного виробництва в галузі вирощування декоративних рослин. В той час, як український ринок практично повністю заповнений імпортом, намагання окремих виробників хоч якось змінити таку ситуацію стикаються з випробуваннями новим законодавством, яке, з одного боку, відносить декоративні рослини до сільськогосподарської продукції (п. 14.1.234. Податкового кодексу України), а з іншого – запроваджує обмеження на можливі пільги для підприємств зі статусом сільськогосподарських виробників (п. 301.6.1.). Відповідно до нового законодавства виходить, що в теплиці поруч з трояндами варто вирощувати, наприклад, помідори. Якщо підприємцям доведеться обмежити виробництво декоративних рослин до 50%, щоб зберегти за собою право бути платниками ФСР, то скоріш за все, рентабельність від такого поєднання змусить підприємства перейти на виробництво виключно овочевих культур, і про розвиток вітчизняного ринку декоративних рослин не йтиметься взагалі.

Приватні освітні заклади необхідно звільнити від земельного податку

Ірина Барматова, керівник аналітичної служби Всеукраїнського об'єднання приватних шкіл і дошкільних закладів

Нове податкове законодавство створило проблеми і в освітній сфері. Нині через грубе порушення основних положень вітчизняного освітнього законодавства, норм міжнародного права більшість приватних шкіл позбавленні можливості ефективно працювати. Якщо ситуацію не врегулювати – Україна ризикує втратити цілий напрям приватних середніх шкіл, а, відтак, і можливість пошуку альтернативних джерел соціальних інвестицій в освіту.

Нині приватні середні та дошкільні навчальні заклади, які завдяки отриманим преференціям у Податковому кодексі, звільнені від податку на прибуток, добиваються звільнення від податку на землю. Для цих закладів навіть 2 000 тисячі гривень мають вагоме значення у сенсі подальшого розвитку та вдосконалення навчального процесу.

Крім того, відрізнити зрізані квіти від декоративних рослин можна за біологічними ознаками, а саме - за здатністю рослин до фотосинтезу та постійного росту.

У зрізаних квітах певний час тривають основні обмінні процеси життєдіяльності (випар, подих), але переважає не синтез, а розпад органічних речовин, тому що відсутній корінь.

Ірина Слободянюк, президент Союзу українських квіткарів

Ірина Барматова, керівник аналітичної служби Всеукраїнського об'єднання приватних шкіл і дошкільних закладів

Президент України Віктор Янукович визначив пріоритетним завданням пошук альтернативних джерел соціальних інвестицій в освіту. У щорічному Посланні до Верховної ради глава держави наголосив на тому, що українське суспільство має перейти від режиму бюджетного утримання своєї системи освіти до режиму інвестування в неї. Інвесторами при цьому виступатимуть домогосподарства (сім'ї), бізнес і держава. Має бути створена нормативно-правова база для стимулювання приватних інвестицій в освіту.

Сучасна приватна середня школа є реальною моделлю інвестицій в освіту дітей та інфраструктуру системи освіти України. Потрібно також зауважити, що приватні школи і садочки орендують приміщення, що мають право використовуватися виключно під роботу з дітьми.

З урахуванням значного падіння платоспроможності населення, в тому числі і представників середнього класу, вимога сплачувати земельний податок ставить питання про подальше існування більшості приватних шкіл і садочків.

Прийняття пропозицій щодо змін редакції статті 284. Розділу XIII. Податкового кодексу, які мають забезпечити збереження статусів пільговика (ст.282.) щодо земельного оподаткування у тому випадку, коли між пільговиками виникають орендні відносини, стане відновленням соціальної і економічної справедливості щодо освітньої сфери, де потрібна територія не може виступати фактором зменшення витрат і економії, адже під загрозою буде сама потенційна можливість освітньої діяльності і виконання ліцензійних умов.

На зміну соціальної політиці, орієнтованій на проблеми середньостатистичної людини, має прийти політика, сконцентрована на потребах конкретних соціальних груп та реальної людини. Позитивні рішення щодо існування приватних дошкільних і загальноосвітніх навчальних закладів забезпечать рівність суб'єктів вітчизняної системи освіти, збереження та розвиток мережі навчальних закладів, яка повинна задовольняти освітні потреби, свободу вибору кожної людини.

Державне регулювання малого та середнього бізнесу в Україні в кризовий період

Олександра Блаvdзевич, віце-президент УСПП

Автор намагається дослідити роль держави в регулюванні економіки і, зокрема, конкретні кроки уряду України з подолання наслідків економічної кризи 2008-2009 рр. для малих та середніх підприємств.

Малий і середній бізнес був, є і буде найефективнішим засобом підтримки життєдіяльності людей. Ось чому у більшості країн цьому сектору економіки приділяється значна увага, більше того – він розглядається як об'єкт державної політики.

Українська економіка у 2008-2009 рр. знаходилася цілком під впливом світової економічної кризи, тому дії уряду були спрямовані в більшій мірі на подолання кризових явищ.

Після набуття чинності Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань регулювання підприємницької діяльності» від 18.09.2008р. класифікація малого та середнього підприємництва була частково приведена у відповідність з поширеною у світі, що дозволило забезпечити єдність методологічної бази для порівняння результатів розвитку підприємництва. За даними Держкомстату України, у 2009 році частка МСП в Україні в загальній структурі всіх підприємств становила 99,5%, вони реалізували 54,4% продукції і створювали 60,5% робочих місць в країні.

Динаміка малого підприємництва в 2009 році в період розгортання депресійних процесів в економіці характеризувалася зменшенням обсягів реалізованої продукції у зв'язку зі зниженням споживчого попиту на внутрішньому і зовнішньому ринках, вивільненням робочої сили, нерозвиненістю інфраструктури; зростанням кількості збиткових малих підприємств.

Разом з тим, сектор малого підприємництва продовжував активно виконувати соціальну функцію, збільшивши кількість зайнятих працівників на 2,1% (142, 9тис. осіб) порівняно з 2008 роком.

Зменшення кількості працюючих в цьому секторі відбулося лише в сільському господарстві та будівництві. Таким чином динаміка сектору малого підприємництва дозволяла певною мірою знижувати соціальний тиск на ринку праці. Разом з тим, депресійні тенденції обумовили низку негативних структурних змін зайнятості в секторі малого підприємництва: її структура зміщувалася в напрямі робочих місць, яким притаманний менший рівень соціальних гарантій та захищеності (від малих підприємств до фізичних осіб - підприємців); відбувалося перетікання зайнятості в сферу послуг.

Як свідчить успішний досвід антикризової політики значної кількості країн світу, розвиток підприємництва має потенціал стати рушійною силою на шляху виходу з економічної депресії. Проте більшість заходів державної економічної політики в Україні в період кризи, крім певних ініціатив щодо дерегуляції умов ведення бізнесу, не мали безпосередньої орієнтації на створення дієвих механізмів розвитку підприємництва. Переважна більшість антикризових макроекономічних заходів мала для підприємництва стримуючий характер.

На відміну від більшості країн світу, які зустріли кризу з мінімальними інфляційними показниками, Україні впродовж останніх років був притаманний досить потужний інфляційний тренд. Саме він став на заваді безпосереднього використання заходів прямого стимулювання внутрішнього платоспроможного попиту, які практикувалися розвиненими країнами світу, та змусив поєднувати антикризову політику з протидією інфляційним тенденціям.

Тому заходи макроекономічної стабілізації завдавали неоднозначного впливу на стан підприємницького клімату в Україні. З одного боку, існувало відносно прогнозоване середовище ведення бізнесу. З іншого – стабілізаційні заходи, які полягали в запровадженні обмежень у монетарній сфері та посиленні жорсткості фіскальної політики, об'єктивно завдавали контрактивного впливу, гальмуючи економічну активність в країні.

У сфері заходів фіскальної стабілізації урядом насамперед переслідувалися завдання щодо мобілізації ресурсів дохідної частини державного бюджету та можливого обмеження видаткової частини відповідно до наявних бюджетних ресурсів. Це значною мірою досягалося за рахунок посилення фіскального навантаження.

Спостерігалось зменшення спрямованості бюджетних видатків на цілі розвитку. Таким чином, антикризова фіскальна політика об'єктивно гальмувала економічну активність в Україні.

Крім того, доступ малих та середніх підприємств до зовнішніх джерел фінансування виявився практично повністю перекритим, тоді як потреби їх у фінансовій підтримці істотно зросли. Критично зменшилися обсяги фінансової підтримки малого підприємництва з місцевих бюджетів. Доводиться зробити висновок про негативний вплив антикризової монетарної політики на економічну активність в Україні.

Між тим, державна політика щодо регуляторного клімату в кризовий та посткризовий періоди має бути спрямована на сприяння відновленню економіки та стійкості банківської системи, забезпечення та збереження позицій конкурентоспроможності на внутрішньому та світових ринках. Тому рекомендації щодо принципових засад державної політики щодо підприємництва в посткризовий період зводяться до:

1. полегшення процесу створення суб'єктів підприємницької діяльності: впровадження механізму «єдиного вікна» для реєстрації підприємств, організації Інтернет-реєстрації, введення правила «мовчання - знак згоди», низького рівня витрат, пов'язаних з реєстрацією;

2. спрощення процедур, що регулюють діяльність підприємств, зокрема скорочення кількості необхідних дозволів і ліцензій й

При цьому діяльність малого підприємництва зосереджується головним чином в посередницьких видах діяльності. Найбільший обсяг реалізованої продукції сектором малого підприємництва (малими підприємствами і фізичними особами-підприємцями) створюється в сфері торгівлі та ремонту – 61,5%, операцій з нерухомістю, оренди, інжинірингу та надання послуг підприємцям – 11,4%.

Кризові та депресійні тенденції вітчизняної економіки значно знизили мотивацію до створення нових підприємств. За оцінками Світового банку, в 2009 році кількість новостворених підприємств виявилася майже вдвічі меншою, ніж в 2007 році.

Системний негативний ефект від дії важелів макроекономічної стабілізації уряд намагався компенсувати за допомогою безпосередньої підтримки низки галузей економіки в режимі «ручного управління». Об'єктами такої підтримки стали гірничо-металургійний комплекс та хімічна промисловість, аграрний сектор, житлове будівництво тощо. Заходи були сконцентровані переважно для підприємств великого та середнього бізнесу. Між тим, підприємства малого бізнесу були залишені практично сам на сам з проблемами погіршення фінансового становища, наростання вартості валютної заборгованості, зростання витрат та звуження ринків збуту.

Олександра Блаvdзевич, віце-президент УСПП

збільшення термінів їх дії, поліпшення координації між різними наглядовими установами і зменшення загального числа перевірок;

3. спрощення процедур оподаткування, скорочення кількості податкових платежів і покращення системи податкового регулювання. Щодо МСП, що здійснюють інноваційну діяльність, можливе вжиття адресних заходів щодо створення цільових податкових стимулів;

4. розробки разом з банківськими установами заходів щодо полегшення доступу МСП до банківського фінансування, зокрема до спеціальних схем кредитування для довгострокового інвестиційного фінансування, включаючи тривалі пільгові періоди, кредитні гарантії у рамках приватно-державних програм, орієнтованих на МСП, і сприятливі правила прийняття заставного забезпечення;

5. зменшення масштабів корупції і практики незаконних поборів з суб'єктів підприємницької діяльності;

6. зниження бар'єрів на шляху розширення діяльності МСП за кордоном;

7. стимулювання духу підприємництва, зокрема серед молоді, надання їй допомоги в розумінні можливостей, що відкриваються перед нею саме завдяки підприємництву.

Програмою економічних реформ на 2010-2014 рр. «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава» дерегуляцію та розвиток підприємництва визнано одним із стратегічних напрямів економічної політики країни. Разом з тим, переважна більшість кроків, оголошених в контексті програми реформ, спрямовані на зміну регуляторних вимог до підприємницької діяльності і мають характер дерегуляції, тоді як заходам проактивного характеру приділяється незначна увага.

Мартін Райзер: Україна має активне громадянське суспільство

Чи правильним реформаторським шляхом рухається Україна, що очікує українську економіку протягом двох наступних років та як ефективно побороти корупцію в нашій державі? Про це та не тільки «Вісник УСПП» запитав у директора Світового банку у справах України, Білорусі та Молдови Мартіна Райзера.

- Пане Райзер, розкажіть про співпрацю України і Світового банку.

Ми маємо тривалу історію відносин з Україною. Світовий банк бачить її величезні можливості і сподівається зробити внесок в їх реалізацію на благо громадян. Минулого року ми спершу стали свідками оприлюднення хорошої програми реформ, а після цього – досить неоднозначного її впровадження. Ми хотіли б поступу в реалізації реформ, їх більшої послідовності, відновлення довіри до уряду як в Україні, так і за кордоном. Це дало б Світовому банку змогу також працювати інтенсивніше. Однак, у будь-якому випадку, ми залишаємося партнерами України.

- Як Ви оцінюєте стан розвитку української економіки на даному етапі? Чи можна вважати, що пік падіння пройдено? Які Ваші прогнози на 2011-2012 роки?

Наш прогноз економічного зростання в Україні на 2011-2012 роки востаннє було оновлено в грудні 2010-го. Наступне оновлення заплановане на червень цього року. Однак я не очікую великих змін. Немає сумнівів у тому, що відновлення зростання розпочалося в 2010 році і, очевидно, продовжиться і в 2011, і в 2012 роках (правда, слід врахувати можливість несподіваних міжнародних негативних змін). Ми

прогнозуємо зростання на рівні 4-5% на рік у середньостроковій перспективі. Однак необхідно зважати на потенціал України. За умови збереження нинішніх темпів зростання докризовий рівень 2008 року буде досягнуто лише на початку 2013 року. В Україні все ще не відновлено рівня виробництва 1991 року. На нашу думку, у разі застосування послідовнішої політики і доклавши більших зусиль до реалізації реформ, темпи економічного зростання України могли б становити 7-8% на рік у середньостроковій перспективі.

- Що необхідно зробити Україні, щоб якнайшвидше повернути економіку на шлях сталого зростання?

Як вже зазначалося, порядок денний реформ, визначений в оголошеній Президентом України у квітні 2010 року програмі реформ на 2010-2014 роки, на нашу думку, є загалом хорошим планом. Насправді ж, в Україні проблеми завжди були пов'язані із впровадженням, а не з принциповою незгодою щодо того, що потрібно зробити. Всі погоджуються, однак ніхто не хоче брати на себе відповідальність. За такої ситуації проблема лідерства є ключовою. Якщо люди бачать, що вони мають грати за правилами, але ці правила нічого не важать для осіб нагорі, то чому вони мають підтримувати реформи? Отож, для підвищення ефективності програми реформ уряд мусить бути підзвітним перед громадянами, йому необхідно демонструвати, що він протидіє корупції, та впроваджувати реформи в збалансований спосіб.

Я вважаю, що уряд розпочав реформи, маючи численні добрі наміри, однак останнім часом їхні зусилля ослабли. Попереду ще велика робота, і я стурбований тим, що деякі політики вже вказують на наступні парламентські вибори, як на причину відкладення прийняття ключових рішень. 2011 рік має бути роком реформ, а не роком очікування 2012-го, щоб перезавантажити реформи у 2013-му році.

- Ні для кого не секрет, що головна українська проблема, яка блокує наш подальший розвиток, це корупція. Яким чином Україні побороти це негативне явище?

Це непросте питання. Для того, щоб процвітала корупція, завжди потрібен хтось, хто дає хабар і хто його бере. Чиновники не припинять спроб збагачуватися, вимагаючи хабарі, якщо бачитимуть, що так роблять їхні колеги. Подолання цих проблем, пов'язаних з колективними діями, потребує праці на кількох фронтах.

Я хотів би, спираючись на міжнародний досвід і на своє знання України, вказати на такі чинники. По-перше, боротьба з корупцією потребує лідерства. Керівники країни мусять показати, що правила гри змінилися, і що вони підтримують прозорість і мають рішучий намір забезпечити верховенство права. Це не означає, що все зміниться за одну мить. Це означає готовність впливати на наближених до себе осіб, якщо ті порушують закон, і ставити компетентність і чесність урядовців вище за їхню лояльність. Це означає також підтримку незалежного правосуддя.

Перевага України в тому, що вона має активне громадянське суспільство. Це дуже вагомий інструмент протидії корупції, і влада повинна скористатися тим, що люди готові закликати державних чиновників до відповідальності. Хорошим прикладом належного використання цього потенціалу є новий закон про доступ до публічної інформації.

Можна навести такий конкретний приклад: якщо ви хочете реформувати податковий кодекс так, щоб унеможливити ухилення від сплати податків малого бізнесу (з яким, ми погоджуємося, є проблема), ви мусите також запобігти ухиленню від податків великого бізнесу (що є значно дорожчим з фіскального погляду). Або, якщо необхідно підвищити пенсійний вік, то чому певні групи все ще можуть виходити на пенсію раніше і отримувати спеціальні пенсії? І якщо від населення вимагають більше платити за житлово-комунальні послуги, то чому ЖЕКам все ще дозволено бути монополістами? Чому вони не звітуються, як витрачають зібрані кошти?

Боротьба з корупцією потребує чіткої законодавчої бази для політики, орієнтованої на усунення викривлень і унеможливлення бюрократії діяти на власний розсуд. Наприклад, Україні не потрібна система квот на продаж зерна, яка відкриває можливості для зловживань. Країна потребує досконалішого регулювання бізнесу, кращої законодавчої бази для державних закупівель, сучасних податкового і митного режимів тощо.

Крім того, боротьба з корупцією потребує активного залучення до неї бізнесу та громадян, а також установ, які є підзвітними.

Мартін Райзер, директор Світового банку у справах України, Білорусі та Молдови

Ми заохочуємо уряди всіх країн, з якими співпрацюємо, активно залучати громадянське суспільство до консультацій щодо політики реформ та до контролю за наслідками її впровадження. В деяких країнах ми домовилися з урядами залучати організації громадянського суспільства (ОГС) до впровадження інвестиційних проектів, фінансованих Світовим банком; інколи ОГС навіть беруть участь у відборі та розробленні інвестиційних проектів – особливо на місцевому рівні. В Україні ми працювали з експертами у сфері охорони здоров'я, лікарями, молодіжними групами, відомими спортсменами та багатьма іншими, прагнучи привернути увагу до неналежного стану охорони здоров'я. Нині бачимо, що уряд почав ставити на порядок денний питання реформи охорони здоров'я.

Павло Залевські, депутат Європейського парламенту від Республіки Польща

- Відомо, що Світовий банк активно й систематично підтримує розвиток громадянського суспільства в Україні. Як це відбувається на практиці?

Ми вважаємо, що громадянське суспільство має відіграти дуже важливу роль у процесі економічного і соціального розвитку. Наш президент Роберт Б. Зеллік недавно наголосив на цьому у своїй промові. Діяльність громадянського суспільства охоплює обговорення політики в наукових інститутах, аналітичних центрах та об'єднаннях підприємців. Вона передбачає також забезпечення відповідальності органів влади на місцевому та центральному рівні завдяки контролю за результатами їх роботи, розкриття фактів корупції та вимог щодо поліпшення послуг, які надаються населенню.

Ми підтримуємо тісні стосунки з об'єднаннями підприємців, що допомагає нам з'ясувати, у чому полягають головні перешкоди для інвестицій в Україні. Тут ми співпрацюємо також з Міжнародною фінансовою корпорацією (МФК). Спільно з журналістами та групою експертів з питань фінансового сектора ми регулярно організували круглі столи, присвячені реформам фінансового сектора. Ми бачимо перспективи співпраці з ОГС в здійсненні моніторингу державних чиновників і послуг, чи то на муніципальному рівні, чи то в державних закупівлях. Отож, є багато можливостей для партнерства. На мою думку, важливо, що воно розглядається як тристороннє партнерство з участю неурядових зацікавлених сторін, державних органів влади та Світового банку. Коли всі три сторони бачитимуть вигоди такого партнерства, тоді, я вважаю, його потенціал можна буде повністю реалізувати. У цьому плані Україна в багатьох аспектах є лідером серед колишніх радянських республік. Ми всі повинні скористатися цим досвідом.

Підтримуємо європейський вибір України

До кінця цього року Україна може набутися асоційованого членства в Євросоюзі та підписати угоду про зону вільної торгівлі з європейськими країнами. Що думають у Європі про євроінтеграційні устремління України та чи зможе наша країна до 2012 року впоратися із виконанням свого домашнього завдання? Про це «Вісник» запитав у свого колеги та хорошого товариша – депутата Європейського парламенту від Республіки Польща Павла Залевського.

- Пане Залевські, що думають про Україну в Європі?

Я гадаю, що Україна, як донедавна і Польща, є країною, про яку західна Європа знає відносно небагато. Тільки останні успіхи Польщі в боротьбі з глобальною економічною кризою призвели до того, що зараз про нас набагато більше говорять не тільки в Європі, а й у світі. На мою думку, істотним чинником, що може зробити Україну більш популярною на Заході, є Євро-2012, яке ми разом організуємо. Якщо Україна докладе максимум зусиль, аби організація цього заходу відбулася на найвищому рівні, відповідно до європейських стандартів, то закордонні ЗМІ, туристи та футбольні фанати переконуються, що ця країна ніяк не відрізняється від країн-членів Євросоюзу.

Польща зробила упродовж останніх кількох років дуже багато, аби в Україні ніхто не мав сумнівів, що ми є сильним і реальним прихильником повноцінної української присутності в Європі. Я маю на увазі, зокрема, підтримку Плану дій щодо лібералізації візового режиму. Польські євродепутати ефективно проводили політику відкритих дверей для зближення з Києвом. Українці мусять розуміти, що вступ до ЄС – це також і прийняття європейських стандартів і демократичних цінностей, пов'язаних, між іншим, із громадянськими свободами і свободою слова. Останні вибори до місцевих рад в Україні

викликали обґрунтовані застереження цілого Євросоюзу, а особливо Європейського парламенту. Така поведінка шкодить іміджу України і підриває її авторитет на міжнародній арені. Ми розраховуємо на те, що такі ситуації не матимуть місця в майбутньому.

Що стосується прагнення України вступити до ЄС, я повинен сказати, що європейські політики вже втомилися від розмов на цю тему. Вони чекають конкретних дій. Саме тому тільки останні кроки і заяви президента В. Януковича, українського уряду, які стосуються ефективної співпраці з МВФ та з прискоренням переговорів щодо зони вільної торгівлі «Європейський союз – Україна» призвели до того, що західні політики знову почали реально розглядати можливість зближення України з Євросоюзом. Якщо країна зберігатиме свою тверду рішучість щодо досягнення цих цілей, то Польща буде переконувати решту країн-членів якомога швидше підписати Угоду про вільну торгівлю, а також Угоду про асоційоване членство між Україною та ЄС.

- Як Ви вважаєте, впроваджує Україна зі своїм домашнім завданням з тим, щоб до кінця цього року підписати угоду про асоційоване членство та зону вільної торгівлі?

Стаття 49 Лісабонського трактату говорить, що кожна країна, яка відповідає копенгагенським критеріям і знаходиться в Європі, має право вступити до Європейського союзу. У зв'язку з цим вступ залежить насамперед від самих українців.

Навколо вступу Польщі до ЄС мусив існувати консенсус між усіма основними політичними силами в країні. Те ж саме повинно бути і в Україні. Без виконання цієї умови, а отже широкого консенсусу щодо реформ, не вдасться запровадити жодні зміни. Тим не менше, я вірю, що рішучість, підприємливість і готовність українців іти на жертви можуть стати запорукою того, що ви пройдете цей важкий шлях швидше, ніж Польща.

Якщо ви приймете європейські стандарти у внутрішній політиці, якщо своєю закордонною політикою будете стабілізувати ситуацію в Європі, якщо використаєте свій величезний потенціал у виробництві продуктів харчування та зробите внесок у зростання продовольчої безпеки в світі, тоді ви станете бажаним партнером для всіх держав ЄС, які, побачивши відчутні вигоди від взаємної співпраці, самі будуть прагнути максимально швидкої інтеграції України з Європейським союзом.

- В Європарламенті Ви представляєте Польщу. Що можете сказати про вигоди, які отримала ваша країна від членства в ЄС?

Насамперед ми стали країною, що керується принципом верховенства права і політичною логікою, яка скерована на розвиток громадян, економіки і держави. Завдяки новим стандартам права, ми маємо ефективні інструменти для боротьби з корупцією, а також нові можливості для залучення іноземних інвестицій. Зв'язки нашої економіки з економіками, що добре розвиваються, впровадження нових фінансових стандартів, що пов'язані також із функціонуванням фондових бірж, можливість використовувати кошти з великих фондів ЄС значно розвинули нашу країну. У політичній сфері членство в Євросоюзі дало нам міжнародний авторитет – політичний та економічний. Також це зміцнило безпеку, що виникає з нашої присутності у геополітичній структурі Заходу.

Окрім цих великих змін, важливими є також і щоденні справи, істотні насамперед для пересічних громадян – відсутність віз і можливість вільно подорожувати Європою, можливість легально працювати та вчитися, доступ до величезних багатств європейської культури і науки.

Польща і Україна, залишаючи комуністичну систему, стартували з тих самих позицій. Ми – подібні країни, зі спільною історією, близькими культурами. Польща, приймаючи рішення вступити до ЄС, вважала, що прийняття західноєвропейських стандартів позитивно вплине на її розвиток, забезпечуючи вільний рух капіталу, товарів та людей, регулювання правових норм. Останні економічні події, пов'язані зі світовою кризою, і навіть дослідження, які показують, що поляки є найоптимістичнішим народом в Європі, довели, що цей вибір був правильним. Польща, послідовно ідучи вперед і приймаючи реалії ЄС, показала, що вона така ж, як і західні держави – Німеччина або Франція. Гадаю, що ніщо не стоїть на перешкоді, аби Україна, велика і сильна держава, досягнула такого ж успіху. Однак усе залежить від вашої рішучості.

Президент УСПП Анатолій Кінах та депутат Європейського парламенту від Республіки Польща Павло Залевські під час зустрічі у Страсбурзі

Я радий, що Анатолій Кінах ініціював створення міжфракційної групи «Європейський вибір» у Верховній раді України, яка буде сильну підтримку для подальших реформ, спрямованих на приближення вашої країни до Євросоюзу.

Зі свого боку намагаюся впливати на прогрес у відносинах між Європейським парламентом та Україною, прикладом чого можуть бути дві останні резолюції Європарламенту (лютий- листопад 2010) щодо ситуації в Україні. Працюю також над створенням спеціальної групи впливових європарламентарів, які будуть підтримувати реформи у вашій країні.

У травні 2011 року в Європейському парламенті започатковано парламентську асамблею країн-учасниць «Східного партнерства» та Євросоюзу EURONEST. Цей багатосторонній діалог має на меті поглиблення співпраці країн співдружності й сусідів на сході Європи. Павло Залевські очолив Комісію з питань економічної інтеграції та гармонізації законодавства з правовими стандартами і політикою ЄС.

- Відомо, що у другому півріччі цього року Польща головуватиме в Євросоюзі. Як Ви гадаєте, це якось вплине на європейське майбутнє України, сприятиме якнайшвидшому досягненню наших цілей?

Період польського головування в Раді ЄС – це гарний момент, аби закінчити переговори щодо Угоди про вільну торгівлю, що становить основний зміст Угоди про асоціацію ЄС – Україна. Угоди, що є істотною для обох сторін, оскільки структурно, економічно вона поєднуватиме Україну із Заходом, а також окреслюватиме Ваші можливості і шанси подальшого розвитку. Польща буде активно підтримувати Україну також і в реалізації Плану дії щодо лібералізації візового режиму.

Якщо зараз, під час польського головування, цей прекрасний шанс не буде використано, то існує ризик того, що подальша необхідність зайнятися найактуальнішими справами (які ми, наприклад, спостерігаємо в Північній Африці та на Близькому Сході) може витіснити питання про Україну поза поле зору Брюсселя. Отже, обидві сторони знають, що польське головування пропонує шанс для України, аби врегулювати ці ключові справи. Я переконаний, що разом ми використаємо цю можливість.

- Ви особисто та Анатолій Кінах багато зусиль докладаєте до того, щоб Україна якнайшвидше стала членом ЄС. На чому базується ваш план дій? У чому полягає місія та стратегія такої роботи?

З Анатолієм Кінахом тісно співпрацюємо вже протягом декількох років, і обидва розуміємо обсяг робіт, які потрібно виконати. Кожен із нас працює задля інтеграції України в Євросоюз у своїх країнах, я додатково, і насамперед, у Європейському парламенті. У нашій діяльності ми прагнемо до розуміння процесів, що відбуваються в Україні, та підтримки європейських політиків на користь цих змін. Думаю, що, беручи до уваги подібність наших країн, ви можете використовувати наш досвід у реформуванні держави.

У грудні 2010 р. я розпочав Інтернет-проект «Європейський вибір України», що тісно пов'язаний із моїм сайтом, який має українську версію. Там публікуються найважливіші інформації щодо взаємних стосунків Україна – ЄС і Україна – Польща. Завдяки діяльності в мережі мені вдалося налагодити контакт із проєвропейськими організаціями в Україні. Разом із моїми співпрацівниками будемо робити все можливе, аби підтримувати їх діяльність на користь планів інтеграції України з Європейським союзом.

- Пане Залевські, Ви активно спілкуєтеся із українцями в соціальній мережі Facebook. Під час свого візиту до Києва Ви розповідали, що отримали багато листів від мешканців нашої країни щодо візової підтримки, пообіцяли вплинути на її спрощення. Є якісь результати?

Так, на моїй сторінці в Facebook відбувся проект листування з громадянами України, які не змогли потрапити в Європу через складнощі отримання шенгенських віз. Готуємо зараз рапорт, який у червні передамо голові Європарламенту як важливе свідчення людей, що говорять про проблеми, якими надто рідко займаються політики, відірвані від прози повсякденного життя.

Обов'язком політиків є, насамперед, бачити людей, на користь яких вони ухвалюють рішення, і дослухатися до їхніх проблем, які, і це очевидно, стосуються також питання візового режиму.

Прагну ще раз сердечно подякувати всім користувачам мережі Інтернет, які до мене писали, надсилаючи часто дуже особисті історії, повні емоцій, надій і планів на майбутнє. Голос суспільства держав, що претендують до ЄС, є для мене, як європарламентаря, дуже важливим, і я вірю, що в остаточному рахунку він матиме фундаментальне значення.

Розмову вела Олеся Куриляк

Україна для Литви – важливий економічний партнер

Євроінтеграційний шлях Литовської Республіки був непростим, але бізнес-спільнота країни впевнена: членство в Євросоюзі перетворило Литву на сучасну конкурентну державу. Перевагами вступу до ЄС, інтересами та можливостями литовсько-української інвестиційної співпраці з «Вісником УСПП» поділився Надзвичайний і Повноважний Посол Литовської Республіки в Україні Пятрас Вайтекунас.

- Пане Посол, Литовська Республіка з 2004 року є членом Європейського союзу. Чи важко литовській економіці конкурувати на європейському ринку?

Вступивши до Європейського союзу, Литва стала членом співтовариства дружніх країн з певними цінностями, серед яких демократія, повага до прав людини, підтримка підприємницьких ініціатив і тісні взаємовідносини всіх членів ЄС.

Найбільшою перевагою членства Литовської Республіки в Євросоюзі я би назвав можливість працювати за принципом «чотириох свобод» – свобода пересування людей, свобода руху капіталу, свобода переміщення товарів і свобода надання послуг у країнах-членах ЄС. Ці свободи і є основою економічного розвитку та процвітання Євросоюзу.

Без сумніву, економіці Литви знадобився час для пристосування до сильної конкуренції на європейському ринку і нових правил гри. Ті підприємства, які швидко пристосувалися до змін і перейняли стандарти ЄС, наразі можуть користуватися перевагами цього ринку, що має понад 500 млн. споживачів. Особливо велику користь від членства у ЄС відчув сектор сільського господарства Литви, який сьогодні успішно розвивається і є конкурентоспроможним як на ринку Європи, так і на ринку східних країн. Хочу зауважити, що ринок нашої країни не є великим, а економіка дуже залежить від експорту, тому членство в ЄС, насамперед, це можливість для литовського бізнесу вийти за межі своєї країни, закріпившись у Європі.

- Чи готова Литва допомогти Україні на шляху євроінтеграції?

Литва всіма своїми можливостями намагається усіляко допомагати Україні інтегруватися у Європу. З цією метою створена двостороння міжурядова Євроінтеграційна комісія, до складу якої увійшли представники різних міністерств і відомств, які мають нагоду перейняти конкретний литовський досвід, впроваджуючи стандарти ЄС разом з литовськими партнерами.

У цьому ж напрямку працює й Посольство Литовської Республіки в Україні, яке вже неодноразово організовувало семінари і конференції на тему впровадження стандартів ЄС у галузях виробництва, переробки, сертифікації сільськогосподарської продукції, реорганізації житлово-комунального господарства. Поруч з офіційним співробітництвом, значну допомогу Україні надають наші литовські підприємства, які інвестують в українську економіку. Їх індивідуальний досвід приносить конкретну користь українським підприємствам і підприємцям.

- Чим цікава для вашої країни співпраця з Україною? У якій галузі литовські інвестори готові вкладати кошти?

Україна для Литви – важливий економічний партнер. У 2010 році наш товарообіг швидко відновився після кризи і досяг 1 млрд. дол. США. Україна знаходиться на шостому місці за обсягом литовських інвестицій. За найскромнішими підрахунками вони складають не менше 100 млн. євро. Можу відверто сказати – ці інвестиції могли б бути ще більшими, якщо литовські бізнесмени були б більше впевнені у стабільному і прогнозованому бізнес-середовищі в Україні.

Пятрас Вайтекунас, Надзвичайний і Повноважний Посол Литовської Республіки в Україні

Литовські підприємства готові інвестувати в українське сільське господарство, переробку деревини, сектор житлово-комунального господарства та інші. Не можу виділити один або кілька регіонів України, які цікавлять литовців найбільше - ми бачимо гарні бізнесові перспективи по всій Україні. Діалог як на рівні центральної, так і на рівні регіональних влад відбувається постійно, у ньому бере активну участь й Посольство Литви в Україні.

- Як Ви вважаєте, пане Посол, у яких напрямках ми могли бути взаємокорисними один одному?

Переконали, що дуже перспективною галуззю для двостороннього співробітництва є сільське господарство, потенціал якого в Україні величезний. Литовські підприємства, які працюють за стандартами ЄС, мають досвід і технології, а Україна – чудові умови для виробництва сільськогосподарської продукції. Думаю, що частина сільськогосподарської продукції з України, наприклад, фрукти і овочі, могли б успішно знайти свою нішу на ринку Литви, а Литва Україні взаємін може запропонувати якісні молочні продукти.

Також в Україні дуже розвинена важка промисловість – металургія, машинобудування, продукція якої дуже цікавить литовських підприємців. Ще одна важлива галузь – транзит товарів між портами Балтійського і Чорного морів. Для цього ми намагаємося використати чудовий проект – поїзд контейнерних перевезень «Вікінг», який курсує між Клайпедою та Іллічівськом. Багато працюємо, щоб максимально усунути перешкоди на шляху цього поїзду і залучити якнайбільше транзитних вантажів з країн Балтійського регіону, також з Туреччини, країн Близького Сходу. Це б принесло безсумнівну вигоду як Литві, так і Україні.

- Як Ви оцінюєте співпрацю ділових кіл України та Литви?

Литовсько-українські ділові зв'язки й інтереси дуже широкі та інтенсивні. У цьому процесі співпраці беруть активну участь й асоційовані ділові кола. З Українським союзом промисловців і підприємців Литви єднають довготривалі, дружні і дуже інтенсивні взаємовідносини. Розвиваємо співробітництво не тільки на центральному, але на регіональному рівнях з філіалами УСПП у Харкові, Одесі, Дніпропетровську та інших містах. За останнє півріччя Посольство Литви в Україні у співпраці з регіональними відділеннями УСПП Києва та Одеси організувало дуже успішні телеконференції, у яких взяли участь представники центральної влади, установ, регіональних адміністрацій і бізнесу з Литви та України. Таких прикладів можна навести чимало. Безсумнівно, УСПП й надалі залишатиметься одним з основних бізнес-партнерів Литви в Україні.

Анатолій Кінах отримав лист-подяку від президента Європарламенту

Президент Європейського парламенту Єжи Бузек схвально оцінив створення у Верховній раді України міжфракційного депутатського об'єднання «Європейський вибір» та назвав цей крок важливим підтвердженням українських прагнень до подальшої євроінтеграції. Про це йдеться у листі пана Бузека, адресованого співголови депутатського об'єднання «Європейський вибір», президенту УСПП України Анатолію Кінаху.

«Хочу підкреслити, що Європейський парламент приділяє пильну увагу стратегічним відносинам Європейського союзу та України. Ми вітаємо вашу відданість принципам демократії, прав людини та верховенства закону і повністю погоджуємось з вашою заявою щодо

того, що рівне та справедливе правосуддя повинно застосовуватися до всіх, без вибіркового застосування кримінальних справ в політичних цілях», - йдеться у листі.

Єжи Бузек зазначив, що Європарламент заявляє про свою повну підтримку належного функціонування в Україні демократичної системи. За його словами, якщо «Україна зможе продовжувати демонструвати дотримання своїх зобов'язань щодо принципів демократії, змін конституції і виборчого законодавства на основі широкого консенсусу між всіма провідними політичними силами і захисту принципів незалежності судової гілки влади, свободи слова та свободи ЗМІ, це зможе пришвидшити прогрес, зокрема, в набутті асоційованого членства в Європейському союзі, створенні глибокої і всесторонньої зони вільної торгівлі, підписанні угоди про безвізовий режим поїздок для громадян України».

Вільна торгівля не має суперечити національним інтересам

Круглий стіл Української асоціації товаровиробників з питань підготовки до створення зони вільної торгівлі з ЄС відбувся нещодавно в УСПП. До вашої уваги – декілька положень заяви учасників до Кабінету міністрів України.

Представники багатотисячних колективів підприємств легкої та олійно-жирової промисловості висловлюють стурбованість стосовно наполегливих вимог країн ЄС до України скасувати вивізні (експортне) мито, зокрема, на живу худобу, шкіряну сировину та насіння соняшнику при створенні зони вільної торгівлі. Вони не розуміють, чому переговори проводяться закрито, без залучення експертів-практиків, представників реального сектору економіки.

COT (стаття XI) не забороняє вивізні (експортне) мито, близько однієї третини членів COT застосовують його. При вступі до COT Україна виконала всі свої зобов'язання з питання тарифів і торгівлі.

Завдяки дії вивізного (експортного) мита на насіння соняшнику олійно-жировий комплекс України демонструє зростання виробництва як олійних культур, так і продуктів їх переробки, зокрема, олії соняшникової. Будучи світовим лідером з експорту олії соняшникової (60 – 70% від обсягів світового експорту), Україна поставляє її в майже 90 країн світу. У структурі експорту аграрної продукції близько 30% займає олійно-жирова продукція, а у структурі експорту харчової продукції – 50%. Відмова від експортного мита призведе до втрати цих позицій.

Скасування встановленого законодавством вивізного мита на живу худобу і шкіряну сировину також призведе до негативних наслідків.

Нині наявність вивізного (експортного) мита на шкіряну сировину стримує експорт шкіряного напівфабрикату, сприяє покращенню структури експорту продукції більш глибокої переробки, стимулює вкладання інвестицій у розвиток галузі, суміжних з нею галузей легкої промисловості. Таким чином вдалося досягнути позитивних показників виробництва шкіри та виробів зі шкіри у 2010 році та першому кварталі 2011 року, які склали відповідно: 106,4%, та 113,5%.

В умовах, коли поголів'я великої рогатої худоби щорічно зменшується на понад 300 тисяч одиниць (у порівнянні з 2000 роком

Значну загрозу національному виробнику становить масове ввезення з країн ЄС в Україну товарів групи «секонд хенд» (одяг та інші вироби за кодом УКТЗЕД 6309 00 00 00), обсяги яких щорічно зростають і досягли критичної межі. Так, за 2010 рік ввезено в Україну товарів групи «секонд хенд» в обсязі 91,3 тис. т на суму 100,1 млн. дол. США, або 2,0 кг на одного жителя України. Українська асоціація підприємств легкої промисловості неодноразово ставила перед державними органами виконавчої влади питання щодо обмеження ввезення в Україну такої групи товарів.

Засідання Ради національних асоціацій товаровиробників.

поголів'я ВРХ зменшилося в 2 рази, в порівнянні з 1990 роком – у 5 разів), можна легко уявити, до яких наслідків призведе скасування вивізного (експортного) мита на сировину. Багато вітчизняних підприємств легкої та харчової промисловості будуть вимушені призупинити свою роботу, скоротити виробництва товарів, втратити значну кількість робочих місць, зменшити надходження до бюджету.

Наполягаємо на збереженні дії вивізного (експортного) мита на живу худобу, шкіряну сировину та насіння соняшнику при створенні зони вільної торгівлі з країнами ЄС. Вимагаємо прозорого режиму переговорів з представниками ЄС щодо ЗВТ, обов'язкового залучення до них представників асоціацій товаровиробників, ділової спільноти, експертів.

Експортні мита скасовувати не можна

Степан Капшук, генеральний директор асоціації «Укроліапром»

Сьогодні Україна має унікальну сировинну базу з соняшника, яка дозволила нам посісти перше місце у світі з виробництва рослинної олії. Цього рівня ми досягли завдяки експортному миту на вивіз насіння, яке була прийнято 10 років тому. За ці роки зроблений колосальний ривок – побудовано 8 нових заводів, в 4 рази виросли потужності переробки олійних культур і склала нині 10 300 000 тонн. Ми можемо переробляти всю вироблену олійну сировину.

Уперше торік ми досягли виробництва 3 млн. тонн масла при потребі внутрішнього ринку всього в 500 тис. тонн, тобто виробили в 6 раз більше, ніж споживаємо. Така галузь в Україні – єдина.

Коли на початку сезону у два рази виросла ціна на соняшник, уряд попросив виробників знизити ціни. Компанії погодилися підтримати внутрішній ринок, і за рахунок зниження експорту на 5% населення може купувати масло за 14-15 грн.

Торік Європа купила в Україні 56 тис. тонн масла, цього року планує близько 800 тис. тонн. Сьогодні у світі складна ситуація: на 1 квітня в Росії залишилося для переробки 120 тис. тонн, Європа своя сировину давно переробила, а в Україні ще є 2,5 млн. тонн. Зрозуміло, якщо ми задешево продамо цю сировину, можна закрити заводи з 50 тис. робітниками, 100 тис. працюючими в галузі й 6-мільярдним бюджетом. Торік в українському клубі аграрного бізнесу наші німецькі колеги порахували збитки, які нас чекають у випадку скасування мита. Вийшло, що Україна втратить мінімум 2 млрд. грн. доходу в бюджет, а ціна на масло виросте на 50-70%.

Тому для олійників було як «обухом по голові», коли пішла інформація про те, що Україна поступається позиціями щодо експортних обмежень, знімає експортні мита. Коли ми готувалися вступити в СОТ, Європа 10 років вимагала скасування цього мита, з 17% уже дійшли до 11%, у наступному році буде 10%. Як же можна «здавати» таку галузь, яка в структурі експорту АПК становить 30% і рівна 4 млрд. доларів?

Сьогодні ціна на соняшник складає 5 000 грн. за тону, аграрії одержують 30 млрд. грн. за продану олійній галузі сировину. Для того, щоб залишити ці гроші в країні, забезпечити робочі місця, дати додаткову вартість, і застосовується експортне мито. Хочу сказати, що член СОТ Аргентина збільшила мито на вивіз насіння із 23 до 30%, Росія на олійні культури – до 20%. А ми готові здатися?

Ще кілька міркувань щодо зони вільної торгівлі ЄС. Чому переговори проходять непрозоро, без аналітичного відпрацювання? Говорять, буде два перехідні періоди, найхворобливіший – перший, постраждають більшість секторів промисловості. Що значить постраждають? Втратять конкурентоспроможність за рахунок міжнародної

інтеграції, відкриття ринку! А скільки саме, які галузі, сектори – ніхто не прогнозував. Що буде в довгостроковій перспективі – ніхто не знає. Згадайте, Україна ввела безвізовий режим для ЄС. Про спрощення видачі віз до Європи лише говорять... Де ж вільне пересування товарів, послуг, капіталів, людей? Якою виходить гра в одні ворота...

У середині квітня керівники 16 підприємств асоціації «Укроліапром» підписали звертання до Президента, голови ВРУ, прем'єр-міністра щодо необхідності збереження мит на вивіз насіння соняшника. На жаль, відповіді немає. Необхідно, щоб нас почули Кабінет міністрів, Міністерство економічного розвитку і торгівлі, Міністерство фінансів України і вжили необхідних заходів, щоб зберегти галузь, забезпечити продовольчу безпеку країни.

Захищати підприємницьку справу повинні бійці

Світлану Іванівну Корнілову знають в УСПП всі – навіть ті, хто ніколи не був у Херсоні. Смілива, рішуча, активна, коли потрібно – різка. До трибун різного рівня ставиться не як до цілі – лише до місця, де можна висловити свою думку. «Коли немає інших сфер впливу, слово, особливо гостре та влучне, також непогано діє», – переконана вона. Представники податкових, митних служб, фінансових установ здригаються, коли бачать її в залі, бо все те, що звичайно обговорюється в кулуарах, Світлана Іванівна говорить в обличчя і супроводжує емоційними оцінками.

«Ким треба бути, – гримить голос Корнілової на черговому круглому столі, – щоб таке придумати? Ці, за перепрошенням, автори документу, вони хоч раз бачили в очі живе виробництво?» Сама вона занурена в живе виробництво з 1972 року та дуже добре вивчила його з середини. Після закінчення Харківського політехнічного інституту пані Світлана почала з посади майстра Херсонського консервного комбінату, була начальником виробничо-технічного відділу облхарчпрому, начальником фінансового відділу облпобутуправління, старшим економістом облспроживспілки, головним бухгалтером великої бази.

Але прийшов час, коли кількість досвіду має переходити в якість, інакше людина не відчуває себе такою, що відбулася. «Виникла думка про власну справу, захотілося працювати в сфері, яку я добре знаю і зможу свої знання передати людям», – розповідає С.Корнілова. У 1995 році вона стала сертифікованим аудитором, за 5 років заснувала фірму «Профі-Аудит», якою керує до цього часу.

Нині фірма надає консалтингові послуги більш ніж 240 підприємствам Херсона, Києва, Одеси, Херсонської, Сумської областей тощо. Серед її клієнтів – такі велетні, як компанія «Чумак», Херсонські нафтопереробний завод, морський торговельний порт, суднобудівний завод, агропромислова фірма «Таврія», акціонерне товариство «Бель Шостка Україна».

«Для того, щоб працювати бухгалтером в середній українській фірмі, – ділиться Світлана Іванівна, – мало вищої освіти, треба бути професором з величезним стажем роботи». Сама вона за такою шкалою давно вже академік – за всі роки підготувала більш ніж 200 фахівців з бухгалтерського обліку, написала 50 статей у професійні журнали, має власні методики кодифікації законів України, є автором зошитів з Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку тощо. Володіючи таким великим багажем знань, прагне лише одного – максимально спростити все, що входить у сферу її юрисдикції.

В активі виграних нею справ є дуже серйозні. Наприклад, у підсумку тривалої боротьби С.Корнілової вдалося переконати

Світлана Корнілова, голова РВ УСПП у Херсонській області

«Підприємницька діяльність має бути організована таким чином, щоб кожен підприємець, навіть якщо він вчора приступив до справи, міг легко розібратися в питаннях податкової та всякої іншої премудрості. А головне – він не повинен заздалегідь відчувати себе винним, що щось прогавив – ні на свідомому, ні на підсвідомому рівні. Він має жити і працювати з думкою, що держава – його помічник та добрий колега. Саме такі часи я прагну наблизити своєю роботою», – говорить глава «Профі-Аудит».

законодавців внести зміни в закони та звільнити від оподаткування судна, які ввезені на нашу територію задля ремонту. Її стараннями не допущено введення єдиних рахунків для стягнення податку на додану вартість за принципом податку з обігу, судова влада визнала право на застосування ставки ПДВ у розмірі 0% щодо супутніх експорту послуг тощо.

Певна річ, просто главі фірми навряд чи вдалося би вирішувати такі проблеми для підприємців. Її професійній діяльності весь час допомагає громадська, і навпаки. Захоплення суспільною роботою, яке супроводжує С.Корнілову з комсомолу, перетворилося на таку природну частину життя, що вона вже не відрізняє їх одну від одної.

У 2007-му промисловці і підприємці Херсонщини обрали її головою Правління регіонального відділення УСПП, і з того часу їх підприємницькі проблеми стають точкою випробування професійних знань та навичок Світлани Іванівни. С. Корнілова обиралася депутатом Херсонської міської ради V та VI скликань, нині є заступником голови комісії з питань планування, фінансів, бюджету та соціально-економічного розвитку області, членом колегії Херсонської обласної держадміністрації.

«Ви навіть собі не уявляєте, скільки драматизму та людських емоцій може бути, наприклад, у справі «за ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції». Така справа могла б запросто закінчитися величезними штрафами для виробників, за якими – втрати доходів, конкурентоспроможності, згорання робочих місць тощо», – розповідає С.Корнілова. На початку 2009р. РВ УСПП взялося довести, що три компанії – «Планета РС», «Омега» і «Парілайн» – не порушували законодавство, не організовували змову щодо підвищення цін на бетон. І довело – Антимонопольний комітет вирішив питання на користь виробників.

«Всі розуміють: краще запобігти труднощам, ніж боротися з їх наслідками. Ось чому нинішнє завдання держави, підприємницьких кіл, їх громадських організацій – це творення професійного економічного і підприємницького законодавства, налагодження дієвого контролю за практикою його виконання – без варіантів подвійної моралі як щодо тлумачення, так і застосування до окремих суб'єктів. Закон має бути якісним, але, коли він вже прийнятий, він має працювати так, щоб усі перед ним були рівні», – переконана С.Корнілова.

Саме тому в УСПП немає більш активного експерта з законопроектів, ніж фахівці Херсонського регіонального відділення. Лише до проекту Податкового кодексу тут підготували 117 пропозицій та поправок. Усі вони були спрямовані до уряду.

За плечима Світлани Іванівни – колосальний досвід роботи з підприємцями, але вона весь час шукає щось нове, цікаве, сучасне. Серед підприємницьких кіл Херсонщини вона проводить регулярні брифінги - щоб докладніше донести останню інформацію аудитора. На «Профі-Аудит» і в РВ УСПП підтримують інтернет-сторінку, про яку відвідувачі пишуть дуже втішні відгуки.

Є в лідера промислової спільноти області ще одне досягнення – донька, Ганна Володимирівна Довбиш, яка пішла по стопах матері, є професійним аудитором, кандидатом економічних наук та працює нині директором дочірнього підприємства «Профі-Аудит». «Вважаю, в нас з донькою - чоловічі професії. Не можу сказати, що докладала значних зусиль, щоб вона успадкувала мою справу, це вийшло само по собі. Може, краще було б, якщо ми вдвох працювали флористами, робили б ще якусь красу. Але зараз такі часи, що право на красу треба жорстко виборювати, використовуючи будь-які засоби професійного та суспільного впливу. Захищати підприємницьку справу повинні бійці, і цим все сказано», – наголошує Світлана Корнілова.

Юрій Бубес: «Моя мрія – музей історії техніки»

Коли на початку 90-х років система господарювання вступила в смугу кризи і економіка втратила динамізм, десяток львівських підприємств вирішили – настав час для створення власної громадської організації, яка забезпечить корпоративний захист промисловців. У 1990 році виникла регіональна Асоціація виробничих підприємств і організацій «Львів-Контакт». Згодом стало зрозуміло: обласної організації замало, потрібен загальнонаціональний рух, бо без корпоративного захисту новонародженого класу ділової спільноти не обійтися. Тому львівська асоціація одною з перших ввійшла в першу сотню тих організацій, які в 1992 році заснували УСПП. У 1993 році було сформовано Об'єднання підприємницьких організацій Львівщини (ОПОЛ).

Над першою редакцією статуту ОПОЛ працював тодішній начальник юридичного управління ВАТ «Концерн-Електрон» Юрій Бубес. В професійних колах керівників підприємств та організацій його ім'я було добре знане. І ось чому. В червні 1991 року відбулася подія, яку і громадськість, і преса Львівщини назвали дуже важливою - було роздержавлено концерн «Електрон», який став акціонерним товариством, а його акції були зареєстровані під №1 в Україні. Юридичним й нормативним забезпеченням процесу приватизації керував Юрій Бубес.

– Це була дуже складна, але надзвичайно захоплююча і цікава робота, – згадує Ю. Бубес. – На шляху такої масштабної приватизації ми були першими. Навчитися – яким чином суто капіталістичний за природою економічний інструмент застосувати в Україні – просто не було у кого! Якщо на Заході – в Англії, Америці чи Франції, – існування й роботу акціонерних товариств забезпечує законодавство, то в нашій країні в ті часи такого не було.

Досвід роздержавлення промислового гіганта і створення ВАТ «Концерн-Електрон» здобув визнання у Європі. Про це навіть у 1991 році писала британська газета Financial Times. Електронівців було запрошено до участі в Міжнародній конференції з питань власності працівників в Оксфорді.

Акціонування за безпосередньою участю трудового колективу «Електрону» було визнано як один з найбільш цивілізованих і соціально справедливих способів зміни форми власності. Європейські фахівці високо оцінили і юридичне підґрунтя. Правова досконалість статутних документів новоствореного товариства стала надійним щитом від бурхливих економічних і політичних штормів, які довелося пережити «Концерн-Електрону» в жорсткі і суворі наступні часи...

Нині голова правління ВАТ «Концерн-Електрон» Юрій Бубес є заслуженим економістом України, кандидатом економічних наук, членом Академії технологічних наук України. В бібліографічних каталогах наукових бібліотек за його прізвищем числяться фундаментальні збірники на теми акціонерних товариств, використання соціально-економічного та природно-ресурсного потенціалу регіонів, економічних й юридичних процесів нинішнього етапу розбудови держави, створення надійної системи захисту майнових корпоративних прав, забезпечення стійкості і надійності господарського функціонування підприємств.

... Тоді в 93-му, Юрій Бубес ще не знав, що надовго пов'яже свою долю з ОПОЛОм. Скільки юридичних суперечок з різними інстанціями, «боїв» місцевого значення з обласними та міськими чиновниками, скільки важких і зтяжних битв з високими відомствами на державному рівні на захист львівських підприємств за майже два десятки років довелося витримати, нині вже важко злічити. Та й ніколи – життя рухається вперед, ставить нові завдання, нові виклики.

Юрій Бубес, голова правління регіонального відділення УСПП в у Львівській області - Об'єднання підприємницьких організацій Львівщини

Проте цілеспрямованість трудового активу підприємства була непереможна. Тоді статут «Електрону» вже містив багато далекоглядних положень й норм, які забезпечили роботу заводу на багато років вперед. Його вдалося зробити дуже гнучким, а це давало можливість товариству рости й розвиватися. Цей головний документ товариства експерти жартюма порівнюють з американською конституцією - за два десятиліття роботи «Електрону» в нього вносилися лише окремі незначні поправки, які в основному були пов'язані зі зміною вимог українського законодавства.

Проблем в області ніколи не бракувало. Львівщина - складний регіон за своєю галузевою і територіальною структурою. В Передкарпатському районі розвинуті машинобудування, деревообробка. В Дрогобичі - легка промисловість, в Стрию - машинобудування, харчова і деревообробна промисловість, газотранспортна галузь і величезний транспортний вузол області. В Бориславі - нафтовидобувна, легка і хімічна промисловість, у Новому Роздолі і Яворові - хімічні виробництва. А Північний промисловий район - це шахтарський Червоноград, хімія Сокалю, електроенергетика Добротвору. Ну, звісно, і сам Львів славиться машинобудуванням, електронною, електротехнічною, харчовою і легкою промисловістю. До цього всього додамо ще багатостраждальний агропромисловий комплекс, особливо гірських та передгірських районів. Що не галузь - то «гордітв вузол» складних проблем.

Будучи членом Львівської торгово-промислової та Польсько-української господарчої палати, ОПОЛ веде пошук потенційних інвесторів та ділових партнерів для львівських підприємств. І не тільки серед найближчих сусідів-поляків. Ось нещодавно, до прикладу, представники ОПОЛ налагодили співпрацю з торговим представництвом Посольства Австрійської Республіки в Україні, взяли участь у візиті офіційної делегації Львівщини в Республіку Білорусь, за їх участі у Мінському об'єднанні був підписаний виконавчий протокол до договору про співробітництво Мінської та Львівської областей. Започатковано ділові контакти з Італією тощо.

Ними доводиться перейматися регіональному відділенню УСПП, Союзу промисловців і підприємців Львівщини (ОПОЛ). Нині до складу ОПОЛ входить величезна кількість підприємств всіх форм власності практично усіх базових галузей економіки Львівщини, підприємці різних сфер діяльності.

«Ось так воно все повернулося. Почав зі статуту, а скінчилося бачите чим - нудьгувати не доводиться, - показує Юрій Григорович на стіл, де стопками лежать папки з діловою перепискою об'єднання із чисельними державними структурами. - І держава не дає розслабитися, змушенні завжди бути у бійцівській формі».

Союз промисловців і підприємців Львівщини був одним з перших в Україні, який виступив з ініціативою перегляду низки положень і статей закону про акціонерні товариства, провів круглий стіл, на якому зібрав чисельні зауваження. Низка пропозицій ОПОЛ лягла в основу підсумкового документу-подання УСПП у Верховну раду України, більшість з них було враховано. Активними ОПОЛівці були і в процесі розроблення нового податкового законодавства, виступали проти нового порядку адміністрування ПДВ.

Одним із найгостріших питань 2009-2010 рр. для підприємств Львівщини була ухвала Львівської міської ради про підняття орендної плати за землю в місті в 2-3 рази. ОПОЛ наполегливо домагався перегляду цього рішення, і його виконання було відтерміноване.

Тривалий час очільник Союзу промисловців і підприємців Львівщини добивається створення у Львові унікального Музею історії техніки. Його доля до кінця не була визначена через тривалі судові процеси щодо приміщення. Завдяки кваліфікованій допомозі юристів ОПОЛ суд виграний на користь музею, і сьогодні Юрій Бубес наполягає на видачі Львівському історичному музею дозволу на проведення проектних і ремонтно-реставраційних робіт в приміщеннях старого трамвайного депо.

«Львів - значний центр архітектурних перлин, але також це місто з цікавою і значно менш званою індустріальною історією. Наше місто віддавна було одним із центрів технічного прогресу і заслуговує на власний технічний музей. Відкриття музею допоможе повернути із забуття чимало незаслужено забутих імен представників технічної еліти, якими львівська громада може по праву пишатися. У Львові зникають, особливо з останньою хвилею ремонтів, предмети старої інженерії та технічних елементів побуту. І ми можемо зібрати колекцію техніки різних періодів, представити технічні інновації зламу XIX-XX століть. Промислова культура міста та людей, які за цим стояли, - це незвичний і ще невикористаний ракурс Львівщини. Музей техніки мав би стати «іншим музеєм», креативним проектом, промоцією нашого міста», - вважає голова львівських промисловців.

Слухаючи Юрія Григоровича, мимоволі задаєшся питанням - а коли він все це встигає? В голови правління ВАТ «Концерн-Електрон», керівника Союзу промисловців і підприємців Львівщини дуже багато турбот. В структурі «Електрон» працює 13 дочірніх підприємств різних галузей і 20 тисяч акціонерів, для яких треба заробити прибуток та дивіденди. І таки заробляють - не було жодного випадку з дня створення товариства, щоб дивіденди не були виплачені! На це все треба і час, і сили.

- А ви не дивуйтеся, - кажуть колеги. - Замолоду Юрій Григорович займався класичною боротьбою, в майстри спорту вийшов.

Та й зараз Юрій Бубес ніколи не розслабляється, він завжди, як то мовиться, у формі.

Андрій Булат

Самоврядні організації потребують законодавчої підтримки

Валентин Куліченко, президент Асоціації вторинних металів, віце-президент Асоціації металургійних підприємств України

Започатковані в Україні реформи реалізуються не так швидко, як нам хотілося б. Справа в тому, що нинішні зрушення зачіпають в основному «верхні поверхи» економіки, а з багатьох напрямів ще не розроблені механізми реалізації.

Таким чином утворюються законодавчі та ділові пробіли між завданнями, які ставляться в процесі, та фактичним станом справ. Скорочення апарату міністерств та відомств, а також самих міністерств не зменшило кількості питань, якими вони опікувалися. Тепер значна кількість питань фізично не може ефективно контролюватися, що створює проблеми сьогодні та на майбутнє. З досвіду минулих реформ знаємо - більшість скорочених установ з часом знову поновлюється, а то й збільшується.

Виходячи зі світового досвіду, переконаний: до виконання можна залучити безпосередніх учасників бізнесу або професійної діяльності. В тому числі - за рахунок створення в промисловості на добровільній основі самоврядних об'єднань підприємств та організацій (асоціацій). Лише в складі Ради національних асоціацій товаровиробників при Кабінеті міністрів України на поточний час діє 52 організації.

Господарським кодексом України в 2003 році був визначений статус різних видів господарських об'єднань підприємств. Але сьогодні в умовах подальшої радикальної реорганізації управління економікою та здійснення адміністративної реформи, коли декларується зменшення державного втручання на діяльність підприємств, законодавство виглядає застарілим. Виникає необхідність підвищення ролі організацій товаровиробників до рівня самоврядних з підтриманням цього напрямку державою та передачі ним частки її функцій.

В такому випадку багато вивільнених фахівців з держслужби зможе перейти в апарат самоврядних організацій, їх досвід та знання будуть адекватним чином використані.

Відповідні проекти законів з цих питань вже вносилися народними депутатами на розгляд ВРУ, але рішення не ухвалене.

Однак в реальному житті принципи самоврядності вже напрацьовані і використовуються в поточній діяльності. Прикладом для цього може бути діяльність Української асоціації вторинних металів (УАВтормет).

Після її створення, 10 років тому, між Мінпромполітики (яке на сьогодні ліквідовано) та Асоціацією було укладено Угоду про співпрацю, якою на Асоціацію було покладено декілька додаткових функцій, зокрема, таких, як складання щорічних балансів утворення та споживання брухту чорних металів в країні, безпосередня участь у їх виконанні задля забезпечення металургійного комплексу сировиною, розробка державного стандарту з переробки брухту чорних металів (першого і єдиного серед країн СНД), законотворча діяльність та лобювання інтересів членів Асоціації в державних органах та багато іншого.

У штаті Асоціації - багато колишніх працівників державних установ, фаховий рівень яких достатньо високий.

Результати були б значно більшими, якби діяльність Асоціації та багатьох інших мала в країні законодавчу підтримку. Тому просимо УСПП підтримати нашу позицію та вжити заходів щодо прискорення розгляду необхідних законодавчих ініціатив в парламенті.

Валентин Куліченко, президент Української асоціації вторинних металів, віце-президент Асоціації металургійних підприємств України